

Ερευνητική εργασία:

«Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η Κοινωνία των Πολιτών»

Τάξη Α΄ (τμήμα Αε4) Σχολική χρονιά: 2013-14

«Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η Κοινωνία των Πολιτών»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ :
ΕΙΝΑΙ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΥΤΟΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σε μια εποχή κοινωνικής και οικονομικής κρίσης, αλλά και σε μια εποχή παγκοσμιοποίησης, όπου μεταξύ άλλων, έχουμε μεγάλες μετακινήσεις ατόμων σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει γίνει πολύ επίκαιρο.

Φαινόμενα ρατσισμού, καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έλλειψης κατανόησης για το διαφορετικό έχουν γίνει πολύ συχνά τόσο στον κόσμο όσο και στη χώρα μας.

Από την άλλη πλευρά, όλο και περισσότεροι πολίτες ενεργοποιούνται, μέσα από μη κυβερνητικές οργανώσεις, για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος μελετήσαμε τα παρακάτω θέματα :

- Αναδρομή στην ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Οι κατηγορίες και τα είδη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Ισότητα και διαφορετικότητα
- Οι πολλαπλές όψεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πιο συγκεκριμένα ασχοληθήκαμε με τα ακόλουθα:
 - δικαιώματα γυναικών,
 - δικαιώματα παιδιών,
 - δικαιώματα ατόμων με αναπηρία,
 - δικαιώματα μεταναστών και προσφύγων
- Ρατσισμός και βία, Φυλετικές, κοινωνικές και θρησκευτικές διακρίσεις.
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις, εθελοντισμός και ενεργοί πολίτες για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΜΕΡΟΣ 1ο: Ιστορική εξέλιξη και τα είδη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

A. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Στην ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπάρχουν κάποια σημαντικά ιστορικά έγγραφα που κατοχυρώνουν τα δικαιώματα του ατόμου, όπως η Μάγκνα Χάρτα (1215), Αναφορά Δικαίου (1628), το Σύνταγμα των ΗΠΑ (1787), η Γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη (1789) και η Διακήρυξη Δικαιωμάτων, των ΗΠΑ (1791). Τα έγγραφα αυτά είναι οι γραπτοί πρόγονοι πολλών από τα σημερινά έγγραφα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε μερικές από τις πιο σημαντικές στιγμές στην ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

1. Ο Κύλινδρος του Κύρου του Μεγάλου 539 π.Χ.

Το παλαιότερο έγγραφο διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανάγεται στο 539 π. Χ. , όταν στρατεύματα του Κύρου του Μεγάλου, του πρώτου βασιλιά της αρχαίας Περσίας, κατέκτησαν την πόλη της Βαβυλώνας. Αλλά οι επόμενες ενέργειές του ήταν αυτές που σήμαναν μια μεγάλη πρόοδο για τον Άνθρωπο. **Ελευθέρωσε τους σκλάβους**, διακήρυξε ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να **επιλέγουν τη θρησκεία** τους και εδραίωσε **φυλετική ισότητα**. Αυτές και άλλες αποφάσεις καταγράφηκαν σε ένα κύλινδρο από ψημένο πηλό στην Ακκαδική γλώσσα με σφηνοειδή γραφή.

Το αρχαίο αυτό αρχείο, γνωστό σήμερα ως Κύλινδρος του Κύρου, θεωρείται ως ο πρώτος χάρτης ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο. Έχει μεταφραστεί και στις έξι επίσημες γλώσσες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και οι διατάξεις του προσομοιάζουν με τα τέσσερα πρώτα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Η Εξαπλώση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Από τη Βαβυλώνα, η ιδέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γρήγορα εξαπλώθηκε στην Ινδία, στην Ελλάδα και τελικά στη Ρώμη. Εκεί, προέκυψε η έννοια του «φυσικού νόμου», αφού παρατηρήθηκε το γεγονός ότι οι άνθρωποι τείνουν να ακολουθούν συγκεκριμένους άγραφους νόμους στη ζωή τους και το Ρωμαϊκό δίκαιο βασιζόταν σε ορθολογικές ιδέες που προκύπταν από τη φύση των πραγμάτων.

3. Μάγκνα Κάρτα 1215

Η **Μάγκνα Κάρτα** (λατινικά **Magna Carta**, «Μεγάλη Χάρτα»), που αποκαλείται και **Magna Carta Libertatum** («Μεγάλος Χάρτης των Ελευθεριών»), είναι αγγλικός καταστατικός χάρτης, ο οποίος αρχικά εκδόθηκε το 1215. Η Μάγκνα Κάρτα θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά έγγραφα στην ιστορία της δημοκρατίας.

Αρχικά γράφτηκε λόγω διαφωνιών μεταξύ του Πάπα Ιννοκεντίου του Γ', του Βασιλιά Ιωάννη της Αγγλίας και των Άγγλων Βαρόνων σχετικά με τα δικαιώματα του βασιλιά. Η Μάγκνα Κάρτα ζητούσε από τον Βασιλιά να αποκηρύξει κάποια

δικαιώματά του, να σεβαστεί τις νομικές διαδικασίες και να αποδεχτεί ότι θα δεσμεύεται από τους νόμους και προστάτεψε δικαιώματα των υπηκόων του Βασιλιά, ιδιαίτερα από την παράνομη φυλάκιση.

4. Αναφορά Δικαίου 1628

Το επόμενο καταγεγραμμένο ορόσημο στην επέκταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ήταν η **Αναφορά Δικαίου**, που δημιουργήθηκε το 1628 από το Αγγλικό Κοινοβούλιο και στάλθηκε στον Κάρολο τον Α΄ ως δήλωση πολιτικών ελευθεριών. Η άρνηση του Κοινοβουλίου να χρηματοδοτήσει την αντιδημοτική εξωτερική πολιτική του βασιλιά ήταν η αιτία που οδήγησε την κυβέρνησή του να αποσπάσει εξαναγκαστικά δάνεια και να στρατωνίσει τα στρατεύματα στα σπίτια των υπηκόων ως μέτρα οικονομίας. Οι αυθαίρετες συλλήψεις και οι φυλακίσεις όσων αντιτίθενται σε αυτές τις πολιτικές, είχαν προκαλέσει στο Κοινοβούλιο μια βίαιη εχθρότητα προς τον Κάρολο και τον Τζορτζ Βιγέρ, τον πρώτο Δούκα του Μπάκιγχαμ. Η Αναφορά Δικαίου, δημιουργήθηκε από τον Σερ Έντουαρντ Κόουκ και στηριζόταν σε προηγούμενα θεσπίσματα και χάρτες και αποτελείτο από τέσσερις αρχές:

1. Δεν πρέπει να επιβάλλονται φόροι χωρίς τη συναίνεση του Κοινοβουλίου,
2. Κανένας υπήκοος δεν μπορεί να φυλακίζεται χωρίς αποδείξεις (επαναβεβαίωση της αρχής του habeas corpus),
3. Κανένας στρατιώτης δεν μπορεί να στρατωνίζεται από πολίτη και
4. Ο Στρατιωτικός Νόμος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί εν καιρώ ειρήνης.

5. Η Αμερικανική Επανάσταση 1775-1783 και η Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας 1776

Αμερικανική Επανάσταση ή Πόλεμος της Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ είναι ο πόλεμος μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και των 13 αποικιών της στην αμερικανική ήπειρο (1775-1783).

Στις 4 Ιουλίου 1776 συγκαλείται συνέλευση των Αμερικανών στη Φιλαδέλφεια, όπου ψηφίζεται η **Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας**, η οποία στηρίζεται στις πολιτικές ιδέες του Διαφωτισμού. Πρωταγωνιστές στη σύνταξη της Διακήρυξης υπήρξαν ο Βενιαμίν Φραγκλίνος και ο Τόμας Τζέφερσον.

Η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας έδινε έμφαση σε δυο θέματα:

- **Στα ατομικά δικαιώματα και**
- **Στο δικαίωμα στην επανάσταση**

6. Το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (1787) και η Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων(1791)

Τα δύο σημαντικά αυτά κείμενα κατοχειρώνουν

- ελευθερία του λόγου
- ελευθερία στη θρησκεία,
- δικαίωμα κατοχής και οπλοφορίας
- δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι
- δικαίωμα της αναφοράς στις αρχές
- Απαγορεύει την αδικαιολόγητη έρευνα και σύλληψη
- απαγορεύει τη στέρηση της ελευθερίας ή την περιουσίας, χωρίς να ακολουθηθεί η κανονική νομική διαδικασία
- άμεση δημόσια δίκη από ένα αμερόληπτο δικαστήριο

7. Η Γαλλική Επανάσταση και η Διακήρυξη Δικαιωμάτων του Άνθρωπου και του Πολίτη

Η **Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη** ψηφίστηκε το 1789 κατά την περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης από τη Συντακτική Συνέλευση.

Βασισμένη στις ιδέες του Διαφωτισμού και επηρεασμένη από ανάλογο φιλελεύθερο κλίμα κατοχύρωνε για την αστική τάξη με τα άρθρα της κάποια θεμελιώδη δικαιώματα που ως τότε είχαν καταπατηθεί από την εξουσία του απολυταρχικού καθεστώτος.

Αναγνωρίζονταν σε όλους:

- το δικαίωμα της ελευθερίας
- το δικαίωμα της ισότητας / καταργήθηκαν οι τίτλοι ευγένειας
- το δικαίωμα της ανεξιθρησκείας
- το απαραβίαστο της ιδιοκτησίας
- το δικαίωμα η εξουσία να πηγάζει από το λαό
- το δικαίωμα όλων των πολιτών να γίνονται δεκτοί σε διάφορα αξιώματα, θέσεις και υπηρεσίες ανάλογα με τις ικανότητές τους (αξιοκρατία).

Το κείμενο της διακήρυξης έχει ως εξής:

"Οι αντιπρόσωποι του γαλλικού λαού, συγκεντρωμένοι σε Εθνική Συνέλευση, επειδή πιστεύουν ότι η άγνοια, και η περιφρόνηση των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων είναι οι αποκλειστικοί λόγοι της κοινής δυστυχίας και της διαφθοράς των κυβερνήσεων, αποφάσισαν να εκθέσουν σε μια επίσημη διακήρυξη τα φυσικά και ιερά δικαιώματα του ανθρώπου με τελικό σκοπό αυτή η διακήρυξη, μια και θα βρίσκεται συνέχεια μπροστά στα μάτια του κοινωνικού σώματος, να υπενθυμίζει σε όλους αδιάκοπα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Ακόμη σκοπεύει να καταστήσει τις αποφάσεις της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας περισσότερο σεβαστές, μια και θα μπορούν σε κάθε περίπτωση να συγκρίνονται με τον τελικό στόχο του κάθε πολιτικού θεσμού. Τέλος, η διακήρυξη αυτή αποβλέπει να στρέψει τις διεκδικήσεις των πολιτών, που θα στηρίζονται πια σε απλές αρχές και αναμφισβήτητες, προς τη στήριξη του Συντάγματος και προς το γενικό καλό.

Επομένως, η Εθνική Συνέλευση μπροστά και κάτω από την προστασία του Ανωτάτου Όντος αναγνωρίζει και διακηρύσσει **τα παρακάτω δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη:**

Άρθρο 1 - Οι άνθρωποι γεννιούνται και παραμένουν ελεύθεροι, με ίσα δικαιώματα. Κοινωνικές διακρίσεις γίνονται μόνο με γνώμονα το κοινό συμφέρον.

Άρθρο 2 - Σκοπός κάθε πολιτικής ένωσης αποτελεί η διατήρηση των φυσικών και απαράγραπτων δικαιωμάτων του ανθρώπου. Τα δικαιώματα αυτά είναι η ελευθερία, η ιδιοκτησία, η ασφάλεια και η αντίσταση στη βία.

Άρθρο 3- Το Έθνος είναι η αποκλειστική πηγή κάθε εξουσίας. Καμία ομάδα ανθρώπων και κανένα άτομο δεν μπορεί να ασκεί εξουσία που δεν απορρέει από το Έθνος.

Άρθρο 4 - Ελευθερία σημαίνει το να μπορεί να πράττει το κάθε άτομο οτιδήποτε δε βλάπτει ένα άλλο άτομο. Έτσι, η άσκηση των φυσικών δικαιωμάτων κάθε ανθρώπου θέτει σαν όριο το σημείο εκείνο, από το οποίο αρχίζει η άσκηση των ίδιων δικαιωμάτων για το άλλο άτομο. Το όριο αυτό δεν καθορίζεται παρά μόνον από το νόμο.

Άρθρο 5 - Ο νόμος μπορεί να απαγορεύσει μόνο ό,τι είναι επιζήμιο για την κοινωνία. Ό,τι δεν απαγορεύεται από το νόμο θεωρείται επιτρεπτό και δεν μπορεί σε κανέναν να επιβληθεί να κάνει κάτι που δεν ορίζεται από το νόμο.

Άρθρο 6 - Ο νόμος αποτελεί έκφραση της κοινής βούλησης. Όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα, προσωπικά ή με αντιπροσώπους τους, να μετέχουν στη θέσπισή του. Ο νόμος πρέπει να είναι ο ίδιος για όλους, ανεξάρτητα αν προστατεύει ή τιμωρεί. Εφόσον όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο, μπορούν όλοι να μετέχουν το ίδιο και στα δημόσια αξιώματα, στις θέσεις και τις υπηρεσίες ανάλογα με τις ικανότητές τους και χωρίς καμία άλλη διάκριση παρά αυτή που πηγάζει από την αρετή τους και το ταλέντο τους.

Άρθρο 7. Κανένα άτομο δεν μπορεί να κατηγορηθεί, να συλληφθεί ή να κρατηθεί παρά μόνο στις περιπτώσεις που ο νόμος ορίζει και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προκαθορίζονται από αυτόν. Όσοι αιτούνται, εκδιώκουν, και εκτελούν αμέσως ή εμμέσως αυθαίρετες εντολές πρέπει να τιμωρούνται. Όπως επίσης, κάθε πολίτης ο οποίος καλείται ή συλλαμβάνεται εν ονόματι του νόμου πρέπει να συμμορφώνεται αμέσως, κάθε αντίσταση που προβάλλει όντας ομολογία ενοχής.

Άρθρο 8 - Ο νόμος οφείλει να επιβάλλει ποινές που είναι αποκλειστικά και απόλυτα αναγκαίες. Κανείς δεν μπορεί να τιμωρηθεί παρά με νόμο που είχε θεσπιστεί πριν το αδίκημα και ο οποίος εφαρμόζεται νόμιμα.

Άρθρο 9 - Επειδή κάθε άνθρωπος θεωρείται αθώος έως ότου αποδειχτεί η ενοχή του, αν κριθεί αναγκαίο να συλληφθεί, κάθε αυστηρό μέτρο που δεν θα ήταν αναγκαίο για τη σύλληψή του απαγορεύεται αυστηρά από το νόμο.

Άρθρο 10 - Κανείς δεν πρέπει να διώκεται για τις πεποιθήσεις του, ακόμη και τις θρησκευτικές, εφόσον η εκδήλωσή τους δεν διαταράσσει τη δημόσια τάξη που ο νόμος έχει επιβάλλει.

Άρθρο 11 - Η ελεύθερη ανταλλαγή σκέψεων και ιδεών είναι ένα από τα πολυτιμότερα δικαιώματα του ανθρώπου. Επομένως, κάθε πολίτης έχει τη δυνατότητα να ομιλεί, να γράφει, και να τυπώνει τα έργα του ελεύθερα, αρκεί να μην κάνει κατάχρηση αυτής της ελευθερίας σε περιπτώσεις που ορίζονται σαφώς από το νόμο.

Άρθρο 12 - Η εξασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη κάνει αναγκαία την ύπαρξη μιας κρατικής εξουσίας. Άρα αυτή η εξουσία έχει θεσπιστεί για το καλό όλων και όχι για την ιδιωτική ωφέλεια αυτών, στους οποίους έχει ανατεθεί.

Άρθρο 13 - Για τη συντήρηση της κρατικής εξουσίας και για τα έξοδα της διοίκησης μια κοινή συνεισφορά είναι αναγκαία. Η συνεισφορά αυτή πρέπει να είναι κατανομημένη με δικαιοσύνη στους πολίτες, ανάλογα με τις δυνατότητές τους

Άρθρο 14 - Όλοι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα, αυτοπροσώπως ή με τους αντιπροσώπους τους, ν' αποδέχονται ελεύθερα την αναγκαιότητα της δημόσιας εισφοράς, να παρακολουθούν τη χρήση της και να καθορίζουν την ποσότητα, τη διάθεση, την είσπραξη και τη διάρκειά της.

Άρθρο 15 - Η κοινωνία έχει το δικαίωμα να ζητήσει ευθύνη από κάθε δημόσιο λειτουργό για τον τρόπο που άσκησε το λειτουργήμα του.

Άρθρο 16 - Κάθε κοινωνία η οποία δεν έχει εξασφαλίσει τα δικαιώματα των πολιτών της και δεν έχει καθορίσει με ακρίβεια τη διάκριση των εξουσιών, δεν μπορεί να θεωρηθεί οργανωμένη.

Άρθρο 17 - Επειδή η ιδιοκτησία είναι ένα απαραβίαστο και ιερό δικαίωμα κανείς δεν μπορεί να τη στερηθεί παρά μόνο σε περίπτωση δημόσιας ανάγκης που έχει καθορισθεί από το νόμο και φυσικά με την προϋπόθεση να καταβληθεί προηγουμένως στον κάτοχο μια δίκαιη αποζημίωση".

8. Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ 1948

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση το 1948, καθορίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες, για όλες τις γυναίκες και όλους τους άντρες. Μεταξύ αυτών, είναι το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την ιθαγένεια, στην ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας, στην εργασία, στην εκπαίδευση, το δικαίωμα στην τροφή και την κατοικία και το δικαίωμα συμμετοχής στη διακυβέρνηση. Η Διακήρυξη έθεσε τις βάσεις για περισσότερες από 80 συνθήκες και διακηρύξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Το προσχέδιο γράφτηκε από τον Τζων Πήτερς Χάμφρεϋ από τον Καναδά, με τη βοήθεια της Ελέανor Ρούσβελτ από τις ΗΠΑ, του Ρενέ Κασίν από τη Γαλλία, του Π. Σ. Τσάνγκ από την Κίνα και άλλων.

Παρ' όλο που δεν είναι νομικά δεσμευτικό έγγραφο, έγινε η βάση για δύο νομικές συνθήκες, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα.

Μέσα από τις προσπάθειες του ΟΗΕ, οι κυβερνήσεις έχουν συνάψει πολλές πολυμερείς συμβάσεις που καθιστούν τον κόσμο ένα ασφαλέστερο και υγιέστερο μέρος, με περισσότερες ευκαιρίες και δικαιοσύνη για όλους μας. Αυτό το ολοκληρωμένο σώμα του διεθνούς δικαίου, περιλαμβανομένου του δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα του ΟΗΕ.

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου συνεχίζει να αναφέρεται από ακαδημαϊκούς, νομικούς και συνταγματικά δικαστήρια.

Έχοντας σχεδόν ολοκληρώσει την εργασία του για τον καθορισμό των βασικών αρχών, ο ΟΗΕ εστιάζει πλέον τις προσπάθειές του στην εφαρμογή των νόμων για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο Ύπατος Αρμοστής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που συντονίζει τη δράση του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συνεργάζεται με τις κυβερνήσεις και τους μηχανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, για τη βελτίωση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

(Πιο κάτω θα παρουσιαστεί συνοπτικά το περιεχόμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης)

B. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

B1. Τα είδη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικά

Τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να χωριστούν, πολύ γενικά, στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Ατομικά δικαιώματα

- Προσωπική ασφάλεια
- Άσυλο κατοικίας – προστασία ιδιωτικού βίου
- Θρησκευτική ελευθερία
- Ελευθερία του τύπου και της έκφρασης
- Αρχή του νόμιμου δικαστή
- Δικαίωμα αναφοράς στις Αρχές

2. Πολιτικά δικαιώματα

- Το δικαίωμα του εκλέγειν
- Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι
- Το δικαίωμα ίδρυσης και συμμετοχής σε πολιτικό κόμμα
- Το δικαίωμα διορισμού ως δημοσίου υπαλλήλου σε δημόσιες θέσεις
- Το δικαίωμα διορισμού ως ενόρκου δικαστή

3. Κοινωνικά δικαιώματα

- Το δικαίωμα στην προστασία της οικογένειας του γάμου της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας
- Το δικαίωμα στην υγεία
- Το δικαίωμα στην εργασία
- Ελευθερία της τέχνης της επιστήμης και της παιδείας
- Προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος

B2. Τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα είδη τους, μέσα από την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Γενική Συνέλευση ΟΗΕ 1948

Περιληπτική παρουσίαση.

1) Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι μεταξύ τους. Έχουν αξιοπρέπεια και δικαιώματα.

2) Όλοι έχουν δικαιώματα αδιακρίτως φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πεποιθήσεων, καταγωγής, περιουσίας, γέννησης ή τόπου διαμονής.

3) Όλοι έχουν δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική ασφάλεια

4) Κανείς δε μπορεί να ζει υπό καθεστώς δουλείας

5) Κανείς δεν μπορεί να υποβάλλεται σε βασανιστήρια

6) Όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο.

7) Όλοι δικαιούνται ίση προστασία από το νόμο

8) Όλοι έχουν το δικαίωμα να ασκούν αποτελεσματικά ένδικα μέσα σε αρμόδια δικαστήρια

9) Κανείς δεν μπορεί να συλλαμβάνεται αυθαίρετα

10) Όλοι έχουν το δικαίωμα σε δίκαιη και δημόσια δίκη από ανεξάρτητο δικαστήριο

11) Όλοι είναι αθώοι μέχρι αποδείξεως του εναντίου σε δημόσια δίκη που παρέχει όλες τις απαραίτητες υπερασπιστικές εγγυήσεις

12) Όλοι έχουν το δικαίωμα της ιδιωτικότητας στην κατοικία, την οικογένεια και την αλληλογραφία

13) Όλοι έχουν το δικαίωμα να κυκλοφορούν ελεύθερα, να εγκαταλείπουν ή να επιστρέφουν σε οποιαδήποτε χώρα

14) Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα του ασύλου

15) Όλοι έχουν το δικαίωμα στην ιθαγένεια

16) Όλοι έχουν το δικαίωμα στο γάμο και τη δημιουργία οικογένειας. Οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά τη λύση του

17) Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας

18) Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και των θρησκευτικών πεποιθήσεων

19) Όλοι έχουν το δικαίωμα της ελευθερίας γνώμης και έκφρασης και το δικαίωμα στην αναζήτηση, λήψη και διάδοση πληροφοριών

20) Όλοι έχουν το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι

21) Όλοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι

22) Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση και στην εξασφάλιση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων του

23) Όλοι έχουν το δικαίωμα στην εργασία, την ίση αμοιβή για ίση εργασία και το δικαίωμα του συνδικαλιζέσθαι

24) Όλοι έχουν το δικαίωμα σε λογικό ωράριο εργασίας και σε άδεια μετ'αποδοχών

25) Όλοι έχουν το δικαίωμα σε ένα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο για τους ίδιους και την οικογένεια τους που θα περιλαμβάνει την τροφή, τη στέγαση, το ρουχισμό, την ιατρική περίθαλψη και την κοινωνική ασφάλιση

26) Όλοι έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση

27) Όλοι έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στην πνευματική ζωή και στην προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων

28) Όλοι έχουν δικαίωμα σε μια κοινωνική και διεθνή τάξη, στο πλαίσιο της οποίας τα δικαιώματα και οι ελευθερίες της Διακήρυξης μπορούν να πραγματώνονται

29) Κάθε άτομο έχει υποχρεώσεις απέναντι στην κοινωνία και σε τρίτους

30) Καμιά διάταξη της Διακήρυξης δεν παρέχει σε ένα κράτος, σε μια ομάδα ατόμων ή σε ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να εμπλέκεται σε δραστηριότητες που αποβλέπουν στην καταστράτηγηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που περιλαμβάνονται σε αυτήν

Μέρος 2ο Τα Δικαιώματα της Γυναίκας

A. Σύντομη παρουσίαση της ιστορίας των δικαιωμάτων των γυναικών.

Γυναίκες την Αρχαία Ελλάδα

Οι γυναίκες, ήταν απασχολημένες κατά το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους με τη γέννηση και ανατροφή των παιδιών, ήταν υποχρεωμένες να μένουν κοντά στο χώρο της κατοικίας τους. Τα δικαιώματά τους ήταν πολύ περιορισμένα.

Η γυναίκα στη ρωμαϊκή εποχή

Επιδείνωση της κατάστασης παρουσιάστηκε στη ρωμαϊκή εποχή, όπου η γυναίκα έπρεπε να είναι σε πλήρη υποταγή στην εξουσία πρώτα του πατέρα ή του αδελφού και ύστερα του άντρα της,

Δεν είχε τη νομική ικανότητα να υπογράψει συμβόλαια ή διαθήκες ή να καταθέτει ως μάρτυρας στο δικαστήριο και να ασκεί δημόσιο λειτουργήμα.

Γρήγορα όμως η κατάσταση βελτιώθηκε, η Ρωμαία οικοδέσποινα ήταν σεβαστή, και η ρωμαϊκή ιστορία παρουσιάζει πλήθος γυναικείων ονομάτων που διακρίθηκαν για την ευφυΐα τους αλλά και την ανάμιξή τους σε πολιτικές ραδιουργίες.

Μεσαιωνικοί χρόνοι και Αναγέννηση

Πριν από την εποχή του Διαφωτισμού, κατά τη διάρκεια των Μεσαιωνικών χρόνων και της Αναγέννησης, οι γυναίκες εθεωρούντο εκ φύσεως κατώτερες των ανδρών και αυτή η αντίληψη εσωτερικευόταν από τις γυναίκες λόγω της κυριαρχικής ιδεολογικής επίδρασης της θρησκείας και των νομικά δεσμευτικών κοινωνικών και πολιτικών ανισοτήτων. Η αντίδραση ελάχιστων γυναικών ενάντια σ' αυτήν την μακρόχρονη κατάσταση κοινωνικής και πολιτικής καταπίεσης αντιμετωπίστηκε στην πλειονότητα των περιπτώσεων με τη φυσική και σωματική εξόντωση, το θρησκευτικό αφορισμό

και την καταδίκη σε απομόνωση ως φορέων των «σκοτεινών δυνάμεων» που επεδίωκαν την ανατροπή της κατεστημένης τάξης πραγμάτων που εθεωρείτο θεϊκά εγκαθιδρυμένη. Αυτές οι ελάχιστες γυναίκες, ιδίως όσες ήταν εγγράμματες, επρόκειτο να μεταδώσουν από γενιά σε γενιά το βασικό αίτημα για εκπαίδευση των γυναικών ως φορέων του ορθού λόγου. Οι άνδρες αναγνωρίζονταν ως εκ φύσεως πιο δυνατοί βιολογικά και συνεπώς πιο ικανοί για την ηγεσία, τη στρατιωτική ζωή κλπ όμως και οι άνδρες και οι γυναίκες μοιράζονταν την ικανότητα για λογική σκέψη και για διανοητική δραστηριότητα. Η φεμινιστική θεώρηση των πραγμάτων είχε αρχίσει δειλά – δειλά να διαμορφώνεται.

Μπορούμε να συνοψίσουμε τις απόψεις για τη θέση των γυναικών αυτή την περίοδο στα ακόλουθα:

- Οι γυναίκες εθεωρούντο εκ φύσεως κατώτερες των ανδρών
- Αυτή η αντίληψη εσωτερικευόταν από τις γυναίκες λόγω της κυριαρχικής ιδεολογικής επίδρασης της θρησκείας και των νομικά δεσμευτικών κοινωνικών και πολιτικών ανισοτήτων
- Οι άνδρες αναγνωρίζονταν ως εκ φύσεως πιο δυνατοί βιολογικά και συνεπώς πιο ικανοί για την ηγεσία, τη στρατιωτική ζωή κλπ
- Όμως άνδρες και οι γυναίκες μοιράζονταν την ικανότητα για λογική σκέψη και για διανοητική δραστηριότητα.

Από τον 15ο στο 17ο αιώνα

Την περίοδο αυτή έχουμε μια πρώτη εμφάνιση απόψεων για τα δικαιώματα των γυναικών, με πρωτοκαθεδρία των αιτημάτων:

- **για την εκπαίδευση των γυναικών**
- **για τα κοινωνικά τους δικαιώματα**

Η Christine de Pizan (1365 – 1430 μ.Χ.) ήταν μία από τις πρώτες γυναίκες που με το συγγραφικό τους έργο προώθησαν το αίτημα για εκπαίδευση των γυναικών και μάλιστα με ιδιαίτερη επιμονή, εξαιτίας της λύπης της, που δεν έλαβε την απαιτούμενη εκπαίδευση που θα της επέτρεπε να διαδραματίσει το ρόλο που θα ήθελε στην κοινωνία. Η ιδιαίτερα έντονη άρνηση της μητέρας της να συναινέσει σ' αυτό το αίτημα την πίκρανε ακόμα πιο πολύ. Όταν έμεινε χήρα στα νεανικά της χρόνια φρόντισε για την αυτομόρφωσή της, έστω και με δυσβάστακτες θυσίες, κι έγινε ποιήτρια, συγγραφέας και ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την ιστορία. Στο βιβλίο της με τίτλο *Book of the City of Ladies*¹ περιγράφει δύο εικόνες τη μία δίπλα στην άλλη: από τη μια η Christine που συνομιλεί με τις τρεις κυρίες που ονομάζονται Λογική (Reason), Ευθύτης (Rectitude), και Δικαιοσύνη (Justice) και από την άλλη η Christine που βοηθάει τη μία εξ αυτών να βάλει το θεμέλιο λίθο της Πόλης των Γυναικών. Η ριζοσπαστικότητα της εικόνας αυτής για τα δεδομένα της εποχής είναι εμφανής.

Το βασικό κοινωνικό αίτημα που επρόκειτο να διεκδικηθεί για όλους τους ανθρώπους του πλανήτη μετά από πέντε και περισσότερους αιώνες ήταν για την de Pizan το πρώτο και βασικότερο αίτημα που έπρεπε οι γυναίκες να προβάλουν και να πετύχουν την υλοποίησή του έτσι ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να υπερασπίζονται τους εαυτούς τους και το φύλο τους και να ιδρύσουν ένα ελευθερωτικό καταφύγιο για τις γυναίκες. **Το κοινωνικό δικαίωμα στην εκπαίδευση** θα λειτουργούσε ουσιαστικά ως πολιτικό δικαίωμα στο βαθμό που εμπεριέχει τη βασικότερη σημασιακή συνιστώσα της έννοιας της ιδιότητας του πολίτη, δηλαδή την ισότητα. Ο διάλογος της de Pizan με τις τρεις κυρίες φανερώνει τις αιτίες που οι γυναίκες δεν μπορούν να προχωρήσουν πέρα από ένα συγκεκριμένο διανοητικό όριο : η κ. Λογική εξηγεί πως αυτό οφείλεται στα όρια που έχουν τεθεί στις δραστηριότητες των γυναικών και που ορίζουν τα οικιακά καθήκοντα των «απλοϊκά σκεπτόμενων» γυναικών ενώ ταυτόχρονα η Φύση έχει αποδώσει τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες με ίσης αξίας προσόντα , σωματικά και πνευματικά (ιστορικά παραδείγματα της κ.Λογικής , η Σαπφώ , η Νικοστράτη που εφεύρε το λατινικό αλφάβητο , η Ίσις κ.α.)

Κατά τη διάρκεια του 17ου αιώνα στην Αγγλία, στην Ολλανδία και στη Γαλλία μια νέα γενιά γυναικών παραλαμβάνει τη σκυτάλη. Είναι όλες γυναίκες που στήριξαν οικονομικά τους εαυτούς τους και τη δράση τους με τις δικές τους δυνάμεις. Όλες επιδιώκουν να επιβάλουν το αίτημά τους για **γενίκευση της εκπαίδευσης των γυναικών** για να μπορέσουν να ξεπεράσουν την «κατώτερη θέση» στην οποία τις κρατά η εξουσία των ανδρών.

Στην Αγγλία σημαντικότερες εκπρόσωποι του κινήματος είναι η Bathsua Pell Makin (1608 -74) , η Hannah Woolley (1623 – ;) και η Mary Astell . Η Makin στο ανώνυμο έργο της An Essay to Revive the Ancient Education of Gentlewomen 5 παρά τη διαβεβαίωση που έδινε στους αναγνώστες της , που ήταν βέβαια σχεδόν όλοι άνδρες, πως δεν επεδίωκε την εξίσωση ανδρών – γυναικών, πόσο μάλλον την υπεροχή τους , εν τούτοις εξηγούσε πως οι γυναίκες μόνο πλεονεκτήματα μπορούσαν να αντλήσουν από την εκπαίδευσή τους και να γίνουν καλύτερες σύζυγοι και μητέρες .

Η Marguerite Cavendish , Δούκισσα του Newcastle , από τη μια μεριά διεκδικεί εκπαίδευση για τις γυναίκες και από την άλλη θέτει για πρώτη φορά το ζήτημα της γυναικείας αδελφότητας ως έκφραση αλληλεγγύης ανάμεσα στις γυναίκες και της δημιουργίας διαφορετικών χώρων συνάθροισής τους . Με το έργο της The Convent of Pleasure (1688) ζήτηγε, την ίδρυση μιας κοινότητας γυναικών που θα ήταν «ένας χώρος ελευθερίας , όχι για την παρενόχληση αλλά για την ευχαρίστηση των αισθήσεων»

Β. Η κακοποίηση της γυναίκας στο σύγχρονο κόσμο

ΣΠΑΣΤΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ
BREAK THE SILENCE
THYĖJHE HESHTJEN
BRÍSEZ LE SILENCE
BREKEN DE STILTE
ROMPER EL SILENCIO
DAS SCHWEIGEN ZU BRECHEN
ROMPERE IL SILENZIO
SESSİZLİK MOLASI
PREKINIL MOLK

ΟΧΙ ΣΤΗ ΒΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η κακοποίηση γυναικών αναφέρεται στην άσκηση **σωματικής**, **ψυχικής** ή και **σεξουαλικής** βίας σε μια γυναίκα από τον σύζυγο ή τον ερωτικό σύντροφο, νυν και πρώην με στόχο την επιβολή ελέγχου.

Ο όρος συμπεριλαμβάνει επομένως και το βιασμό στο ζευγάρι με ή

χωρίς γάμο. Στην εποχή μας, το πρόβλημα αυτό βρίσκεται σε έξαρση και έχει πάρει παγκόσμιες διαστάσεις.

Σύμφωνα με στοιχεία της Διεθνούς Αμνηστίας, στην Ελλάδα, μέχρι και

σήμερα ο νομοθέτης αναγνωρίζει το δικαίωμα του συζύγου στη σεξουαλική επαφή, ακόμα και με βίαιο τρόπο και χωρίς τη συγκατάθεση της συζύγου του.

Δεν υπάρχει όμως μόνο η σεξουαλική κακοποίηση αλλά και η **σωματική** και η **ψυχική**, που είναι εξίσου σημαντικές.

Η μορφή της **σωματικής** κακοποίησης είναι πιο φανερή και πιο επικίνδυνη τόσο για τη σωματική ακεραιότητα, όσο και για την ίδια τη ζωή των γυναικών που πέφτουν θύματά της.

Σε μία τέτοια περίπτωση οι κακοποιήσεις κυμαίνονται από πολύ μικρές μέχρι πολύ μεγάλες που καταλήγουν πολλές φορές σε σοβαρές σωματικές βλάβες.

Τέλος η **ψυχολογική** κακοποίηση είναι όταν υπάρχουν:

- Πλήρης έλεγχος και κατάκριση των σχέσεων της γυναίκας με άλλους ανθρώπους
- Κοινωνική απομόνωση από φίλους και συγγενείς,
- Στέρηση της ελευθερίας, που έχει ως αποτέλεσμα τον πλήρη έλεγχο των κινήσεων της γυναίκας
- Απειλές, εκβιασμοί, υποτίμηση της αξιοπρέπειας, ταπείνωση κ.α.

Το προφίλ των κακοποιημένων γυναικών:

- **Χαμηλή αυτοεκτίμηση**

Πιστεύουν ότι ο ρόλος τους ως σύζυγοι, νοικοκυρές και μητέρες τους δίνει αυτοαξία.

Έχουν παραδοσιακές αντιλήψεις σε θέματα οικογένειας και πιστεύουν στην ενότητά της και στα στερεότυπα του γυναικείου ρόλου.

Οι περισσότερες έχουν υπάρξει θύματα κακοποίησης από τους γονείς τους στην παιδική ηλικία.

- **Παθητική συμπεριφορά**

Υπομένουν, ανέχονται τον εξευτελισμό και την προσβολή, δέχονται την ευθύνη για τις βίαιες πράξεις των συζύγων τους. Ενώ χαρακτηρίζονται παθητικές από τους άλλους, αντιμετωπίζουν όμως τη βία στο σπίτι με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγουν μεγαλύτερη κακοποίηση ή και δολοφονία.

- **Ανασφάλεια και αναξιότητα**

Νιώθουν ξεκρέμαστες χωρίς την παρουσία του συζύγου, αποφεύγουν να αναλάβουν ευθύνες και πρωτοβουλίες

γιατί φοβούνται ότι αν αποτύχουν θα κατακριθούν και θα κακοποιηθούν. Συχνά χρησιμοποιούν τα σεξ ως μέσο διατήρησης της σχέσης τους.

- **Ενοχές**

Πιστεύουν ότι ευθύνονται οι ίδιες για την κακοποίησή τους και αρνούνται τον θυμό που νιώθουν από την κακοποίηση.

- **Ψυχοσωματικά συμπτώματα**

Έχουν έντονες αντιδράσεις άγχους και ψυχοσωματικές ασθένειες.

- **Αίσθημα αβοηθησίας**

Πιστεύουν ότι κανείς δεν μπορεί να τις βοηθήσει και να τις στηρίξει πέρα από τον ίδιο τον εαυτό τους.

Δικαιώματα των γυναικών στην ανατολή: Το παράδειγμα της Τουρκίας.

Μπορεί οι τουρκικές σαπουνόπερες - του "Σουλειμάν του Μεγαλοπρεπούς" μη εξαιρουμένου - οι γυναίκες να εμφανίζονται στα "όπα- όπα", στα μεταξωτά και στα λουλούδια, με τους άντρες περίπου δούλους τους, αλλά αυτό καθόλου δεν είναι αλήθεια ούτε για την παλιότερη (Οθωμανική) ούτε για την τωρινή Τουρκία.

Τα στοιχεία - που ακολουθούν - δείχνουν ότι οι γυναίκες στην Τουρκία είναι σε πολύ άσχημη κατάσταση και μέσα στα σπίτια και στην κοινωνία... Και το αντίστροφο που επιχειρείται να εμφανισθεί είναι καθαρή προπαγάνδα!

- Οι δολοφονίες, όπου τα θύματα είναι γυναίκες αυξήθηκαν στην Τουρκία κατά 1.400% μεταξύ 2002 και 2009!

- Το 2011, 257 γυναίκες δολοφονήθηκαν και 220 τραυματίστηκαν από τους συζύγους ή άτομα που συζούσαν!.

- Κατά τους πρώτους 6 μήνες του 2012, σχεδόν 100 γυναίκες έχουν σκοτωθεί!

- Το 40% και πλέον του γυναικείου πληθυσμού της Τουρκίας είναι θύμα τουλάχιστον μια φορά στη ζωή του «σκληρής βίας» από μέρους στενών συγγενών. Στοιχεία τα οποία έδωσε η αστυνομία και η χωροφυλακή και τα οποία αφορούν αποκλειστικά περιπτώσεις που καταγγέλλθηκαν στις Αρχές αναφέρουν συγκεκριμένα 48.264 πράξεις ωμής βίας κατά «γυναικών της οικογένειας» το 2008 αλλά σχεδόν διπλάσιες, 80.398, το 2011.

Παρόμοια στοιχεία μπορεί να βρει κανείς όχι μόνο για την Τουρκία και τις άλλες χώρες της ανατολής αλλά και για πολλές άλλες χώρες σε όλα τα μήκη κι τα πλάτη της γης, σημάδι ότι τα δικαιώματα των γυναικών έχουν ακόμα αρκετό δρόμο για να κατοχυρωθούν πλήρως.

Μέρος 3ο: Τα Δικαιώματα του Παιδιού

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Στις **20 Νοεμβρίου 1959** η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε τη **Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού**.

Η σύμβαση αυτή αποτελεί το σημαντικότερο διεθνές κείμενο για την προστασία του παιδιού. Και αποτελείται από 54 άρθρα.

Η σύμβαση αναγνωρίζει ότι το παιδί, για την αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, πρέπει να μεγαλώνει μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον, σ' ένα κλίμα ευτυχίας, αγάπης και κατανόησης,

Επίσης αναγνωρίζει ότι το παιδί για να ζήσει μια ατομική ζωή στην κοινωνία και να ανατραφεί μέσα στο πνεύμα των ιδανικών που διακηρύσσονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και ειδικότερα μέσα σε πνεύμα ειρήνης, αξιοπρέπειας, ανοχής, ελευθερίας, ισότητας και αλληλεγγύης, Αναγνωρίζοντας τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των παιδιών σε όλες τις χώρες, και ιδιαίτερα στις υπό ανάπτυξη χώρες,

Διεθνείς Οργανώσεις που ασχολούνται με τα δικαιώματα του παιδιού

-**Διεθνής Αμνηστία** είναι διεθνής μη κυβερνητική ανεξάρτητη οργάνωση που συνεργάζεται με τον ΟΗΕ και που έχει ως κύριο αντικείμενο την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως αυτά έχουν θεσπιστεί για όλους τους ανθρώπους της Γης, σε οποιοδήποτε γεωγραφικό σημείο και ανεξαρτήτως πολιτικής παράταξης, ιδεολογίας, θρησκευτικού δόγματος, χρώματος, φυλής, ηλικίας, φύλου, εκπαίδευσης

-Διεθνής Οργάνωση για την εξάλειψη της Παρανομίας διακίνησης και εμπορίας παιδιών

-Η **Unesco** αποτελεί σημαντικό εξειδικευμένο διεθνή Οργανισμό του ΟΗΕ. Πρόκειται για τον Εκπαιδευτικό Επιστημονικό και Πολιτιστικό Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών του οποίου τ' αρχικά στην αγγλική αποτελούν και την διεθνή ονομασία UNESCO (**U**nited **N**ations **E**ducational **S**cientific and **C**ultural **O**rganization). Δημιουργήθηκε στις 16 Νοεμβρίου του 1945. Στόχος του Οργανισμού αυτού είναι η παγίωση της παγκόσμιας ειρήνης μέσα από την επικοινωνία των λαών δια της εκπαίδευσης, των φυσικών και κοινωνικών επιστημών και του πολιτισμού.

-Η **Unicef** δημιουργήθηκε από την γενική συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στις 11 Δεκεμβρίου 1946. Γενικός στόχος της είναι η παροχή μακροπρόθεσμης ανθρωπιστικής βοήθειας σε παιδιά και μητέρες που ζουν σε αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και η στήριξη σχετικών αναπτυξιακών προγραμμάτων. Το 1953 η UNICEF έγινε μόνιμο μέλος του συστήματος του Ο.Η.Ε. και έχει την έδρα της στην Νέα Υόρκη.

Μερικές πιο αναλυτικές πληροφορίες για τις σημαντικότερες οργανώσεις για τα δικαιώματα του παιδιού. (Από τους ιστότοπους των οργανώσεων στο διαδύκτιο):

Το χαμόγελο του παιδιού

«ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», είναι ένας εθελοντικός οργανισμός, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στηρίζεται στο συναίσθημα, αλλά δε μένει σ' αυτό και στα λόγια. Έχει κάνει πράξη την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των παιδιών.

Κύριο μέλημά του είναι να προασπίσει τα δικαιώματα των παιδιών όχι μόνο στη θεωρία αλλά στην πράξη, καθημερινά, 24 ώρες την ημέρα, 365 ημέρες το χρόνο. Να εξασφαλίσει τα απαραίτητα για τη σωματική, ψυχική και πνευματική ισορροπία τους.

Βασίζεται στις υπηρεσίες του κράτους (Αστυνομία, Εισαγγελίες, Νοσοκομεία κ.α.), όπου υπάρχουν άνθρωποι ευαισθητοποιημένοι που συμβάλλουν στην προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των παιδιών.

Ως εθελοντικός οργανισμός, στηρίζει τους θεσμούς, ώστε να γίνουν αποδοτικότεροι σε θέματα παιδιών.

Η δράση του Χαμόγελου του παιδιού περιλαμβάνει:

- Εθνική τηλεφωνική γραμμή για τα παιδιά SOS 1056 116000
- Ευρωπαϊκή Γραμμή για τα εξαφανισμένα παιδιά
- Amber Alert Hellas
- Εθνικό κέντρο για τα εξαφανισμένα και υπό εκμετάλλευση παιδιά
- Τα σπίτια μας
- Στήριξη παιδιών με προβλήματα διαβίωσης
- Στήριξη παιδιών με προβλήματα υγείας
- Υποστήριξη παιδιών στα νοσοκομεία
- Κινητές Ιατρικές Μονάδες
- Κοινωνική και ψυχολογική στήριξη παιδιών

Εθελοντισμός

Ο Εθελοντικός Οργανισμός για τα παιδιά «Το Χαμόγελο του Παιδιού» από τη δημιουργία του βασίζεται στην αγάπη και στην προσφορά του κόσμου για να καλύψει τις ανάγκες που καθημερινά προκύπτουν και να πετύχει το μεγάλο του στόχο, να έχουν όλα τα παιδιά ένα χαμόγελο. Σε αυτήν την προσπάθεια μας πολύτιμοι αρωγοί είναι οι εθελοντές μας, που με τη δική τους προσφορά συμβάλλουν ουσιαστικά στη συνέχιση του έργου μας.

Οι εθελοντές μας είναι εξίσου σημαντικοί με το εργατικό δυναμικό μας, καθώς απασχολούνται σε όλες μας τις δράσεις και καλύπτουν βασικές ανάγκες, που θα μπορούσαν να καλυφθούν από επαγγελματίες. Ανάλογα με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν σε κάθε περίπτωση ενεργοποιούνται οι εθελοντές μας, φυσικά πάντα σύμφωνα με τη διαθεσιμότητά και την επιθυμία τους.

Εκτός από τις έκτακτες ανάγκες, που θα ζητήσουμε τη βοήθεια των εθελοντών μας, υπάρχουν και δράσεις που κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να έχει μια σταθερή παρουσία ανάλογα με το χρόνο που μπορεί να διαθέσει.

UNICEF

Η UNICEF, η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά, ιδρύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1946 για να βοηθήσει τα παιδιά της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Κίνας μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Η UNICEF παρείχε βοήθεια στην Ελλάδα από το 1947 έως το 1969. Το 1977, ιδρύθηκε η Ελληνική Επιτροπή της UNICEF, που σκοπό της έχει την πληροφόρηση των Ελλήνων για την κατάσταση των παιδιών σε κάθε γωνιά του πλανήτη

11 Δεκεμβρίου - Ημέρα του Παιδιού

Στην Ελλάδα, η γενέθλια ημέρα της UNICEF γιορτάζεται ως Ημέρα του Παιδιού. Στα πλαίσια του εορτασμού, διοργανώνεται ο Ετήσιος Τηλεμαραθώνιος της UNICEF και πλήθος εκδηλώσεων από εθελοντές σε όλη την Ελλάδα.

Η UNICEF είναι η κινητήρια δύναμη που βοηθά στην οικοδόμηση ενός κόσμου όπου πραγματοποιούνται τα δικαιώματα του κάθε παιδιού.

Πιστεύουμε ότι η ανατροφή και φροντίδα για τα παιδιά είναι οι ακρογωνιαίοι λίθοι της ανθρωπίνης προόδου. Η UNICEF δημιουργήθηκε με αυτό το σκοπό - να συνεργαστεί με άλλους για να ξεπεραστούν τα εμπόδια που η φτώχεια, η βία, ασθένεια και οι διακρίσεις βάζουν στην πορεία ενός παιδιού.

Πρωθούμε την εκπαίδευση των κοριτσιών - εξασφαλίζοντας ότι θα ολοκληρώσουν τουλάχιστον την πρωτοβάθμια εκπαίδευση - γιατί αυτό ευεργετεί όλα τα παιδιά, αγόρια και κορίτσια βοηθώντας τα να γίνουν καλύτεροι πολίτες και καλύτεροι γονείς στα παιδιά τους.

Εμείς ενεργούμε έτσι ώστε όλα τα παιδιά να έχουν εμβολιαστεί κατά των κοινών ασθενειών της παιδικής ηλικίας, και να τρέφονται καλά, γιατί είναι λάθος για ένα παιδί να υποφέρει ή να πεθαίνει από ιάσιμες ασθένειες.

Δουλεύουμε για την πρόληψη της εξάπλωσης του ιού HIV / AIDS μεταξύ των νέων ανθρώπων, επειδή είναι σωστό να προστατεύσουν τον εαυτό τους και να τους επιτρέψει να προστατεύσουν τους άλλους. Βοηθάμε τα παιδιά και τις οικογένειες που πλήττονται από τον ιό HIV / AIDS για να ζήσουν τη ζωή τους με αξιοπρέπεια.

Η UNICEF υποστηρίζει τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Δουλεύουμε για να εξασφαλίσει ισότητα για τα άτομα που υφίστανται διακρίσεις, των κοριτσιών και των γυναικών ειδικότερα. Δουλεύουμε για τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας και για την πρόοδο που έχει υποσχεθεί ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών. Αγωνιζόμαστε για την ειρήνη και την ασφάλεια. Εργαζόμαστε για να κρατήσει ο καθένας τις υποσχέσεις που δόθηκαν για τα παιδιά.

Είμαστε μέρος του Παγκόσμιου Κίνηματος για τα Παιδιά - μια ευρεία συμμαχία αφιερωμένη στη βελτίωση της ζωής κάθε παιδιού. Μέσα από αυτή την κίνηση, καθώς και εκδηλώσεις όπως την ειδική σύνοδο των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά, εμείς ενθαρρύνουμε τους νέους ανθρώπους να μιλήσουν και να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν τη ζωή τους.

Δραστηριοποιούμαστε σε περισσότερες από 190 χώρες και εδάφη μέσω των προγραμμάτων της χώρας και των Εθνικών Επιτροπών. Είμαστε η UNICEF, το Ταμείο για τα Παιδιά των Ηνωμένων Εθνών.

Actionaid

Η ActionAid αποτελεί μια μοναδική συνεργασία ανθρώπων που αγωνίζονται για έναν καλύτερο κόσμο, έναν κόσμο όπου όλοι οι άνθρωποι θα έχουν αρκετή τροφή, πόσιμο νερό, εκπαίδευση και έναν ενεργό ρόλο στην κοινωνία.

Για περισσότερα από 40 χρόνια στεκόμαστε στο πλευρό των συνανθρώπων μας, σε περισσότερες από 40 χώρες και ενώνουμε τις δυνάμεις μας ενάντια στη φτώχεια και τα βαθύτερα αίτια της.

Σε όλες τις χώρες όπου αναπτύσσουμε τα προγράμματά μας δεν επιβάλουμε λύσεις. Δουλεύουμε μαζί με τους κατοίκους του αναπτυσσόμενου κόσμου, αναζητώντας νέες προοπτικές, αξιοποιώντας τις δυνατότητές μας στο μέγιστο και δημιουργώντας βασικές υποδομές ώστε οι βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσής τους να είναι μόνιμες και ουσιαστικές.

Στόχος μας δεν είναι η πρόσκαιρη ανακούφιση των αναγκών των πιο φτωχών κατοίκων του κόσμου, αλλά η ενδυνάμωσή τους ώστε να διεκδικήσουν την αλλαγή με τις δικές τους δυνάμεις.

Η ActionAid, με τη στήριξη χιλιάδων πολιτών του κόσμου, ασκεί πίεση στα διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων ώστε να αναθεωρηθούν αποφάσεις και πρακτικές που πλήττουν την ανάπτυξη των φτωχών περιοχών του πλανήτη μας και τις καθηλώνουν σε έναν φαύλο κύκλο φτώχειας και αδικίας.

Πως δουλεύουμε

Το έργο μας στην Αφρική, την Ασία και τη Λατινική Αμερική επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση των κατοίκων να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Μαζί δουλεύουμε για μια αξιοπρεπή ζωή χωρίς απόλυτη φτώχεια, επαρκή τροφή και πόσιμο νερό, βασική εκπαίδευση, ίση αντιμετώπιση των γυναικών και των κοριτσιών, πρόσβαση σε θεραπεία από τον ιό HIV/AIDS, ασφάλεια και προστασία σε επείγουσες καταστάσεις. Η καταπολέμηση της φτώχειας και της ανισότητας είναι σύνθετη κι έτσι η αντιμετώπισή μας είναι σφαιρική.

Μέσα από τα προγράμματά μας, προσφέρουμε συνδυαστικά οφέλη ώστε να μεγιστοποιήσουμε την αποτελεσματικότητα και την βιωσιμότητά των έργων μας. Ενδυναμώνουμε εκατομμύρια ανθρώπους και μέσα από τη συνεργασία μας μαζί τους, αξιοποιούμε τις γνώσεις και την εμπειρία τους, διεκδικώντας τον απόλυτο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και ένα καλύτερο μέλλον για όλους, χωρίς πείνα, αδικία και ανισότητα. Η δράση μας εκτείνεται σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς μόνο έτσι μπορούμε να επιφέρουμε τις ουσιαστικές αλλαγές που διεκδικούμε.

Σε επίπεδο κοινοτήτων

Η ActionAid δουλεύει σε επίπεδο κοινοτήτων υλοποιώντας έργα αναπτυξιακής υποδομής, υποστηρίζοντας τους φτωχούς και περιθωριοποιημένους ανθρώπους να αναγνωρίσουν και να διεκδικήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους, αναλαμβάνοντας σταδιακά την ευθύνη της δικής τους ανάπτυξης. Μέσα από τη δράση μας, συνεργαζόμαστε με τις τοπικές κοινωνίες ώστε τα έργα βιώσιμης ανάπτυξης που υλοποιούμε να καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων, να ενσωματώνονται στις ήδη υπάρχουσες υποδομές, να σέβονται το περιβάλλον και να προσφέρουν στους κατοίκους ευκαιρίες ουσιαστικής βελτίωσης της καθημερινότητάς τους.

Σε όλες τις κοινότητες που δραστηριοποιούμαστε, προτεραιότητα μας είναι η συμμετοχή των κατοίκων ώστε τα αποτελέσματα των προγραμμάτων μας να είναι μακροπρόθεσμα και ωφέλιμα για όλους αλλά ταυτόχρονα να λειτουργούν και ως μέσο βελτίωσης των συνθηκών ζωής τους. Επίσης, όπου είναι εφικτό, συνεργαζόμαστε με τοπικές οργανώσεις και φορείς.

Σε ολόκληρο τον κόσμο, η ActionAid συνεργάζεται με περισσότερες από 2,500 οργανώσεις και δίκτυα. Έτσι οι κάτοικοι έχουν την συνυποστήριξη κι άλλων

φορέων, περισσότερα σημεία επαφής μαζί μας και το μακροπρόθεσμο έργο μας συνεχίζεται ακόμα και όταν τελειώσει το εκάστοτε πρόγραμμα μας στην περιοχή.

Σε εθνικό επίπεδο

Η ActionAid δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 40 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο σωστός συντονισμός μας σε εθνικό επίπεδο είναι εξαιρετικά σημαντικός, καθώς πολλαπλασιάζει τα αποτελέσματα των κοινοτικών αναπτυξιακών μας προγραμμάτων, ενδυναμώνει τις συνεργασίες μας με τους τοπικούς φορείς και μειώνει τα κόστη υλοποίησης και λειτουργίας.

Ταυτόχρονα, η δράση μας σε πολλά σημεία ταυτόχρονα, ενδυναμώνει την επιρροή μας στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Πραγματοποιώντας εκστρατείες σε εθνικό επίπεδο, στοχεύουμε στις ιδιαίτερες ανάγκες του εγχωρίου πληθυσμού και ερχόμαστε σε άμεση επαφή με την τοπική ηγεσία ώστε το έργο και οι διεκδικήσεις μας να είναι πιο αποτελεσματικές και να έχουν τη αμέριστη στήριξη των ανθρώπων που αφορούν. Έτσι δουλεύουμε άμεσα και πιο αποτελεσματικά, επιφέροντας αλλαγές σε βασικούς τομείς της καθημερινότητας εκατομμυρίων ανθρώπων.

Σε διεθνές επίπεδο

Η ActionAid ασκεί πίεση στα διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων ώστε να επηρεάσει αποφάσεις και πολιτικές υπέρ της προσπάθειας για την αντιμετώπιση της φτώχειας. Συμμετέχουμε σε διεθνή δίκτυα άσκησης πίεσης για την αλλαγή κανόνων και πρακτικών που επιδεινώνουν τη φτώχεια και πραγματοποιούμε εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Συνδυάζουμε τη δράση μας σε όλα τα επίπεδα ώστε να πολλαπλασιάσουμε τα αποτελέσματα του έργου μας και να επιφέρουμε ουσιαστικές και μόνιμες αλλαγές στην ζωή εκατομμυρίων αδικημένων και περιθωριοποιημένων ανθρώπων. Ταυτόχρονα, ως σύμβουλος του ΟΗΕ σε θέματα ανάπτυξης, προωθούμε διεθνή ζητήματα και διαδικασίες προς όφελος των φτωχών ανθρώπων με τους οποίους συνεργαζόμαστε.

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Δεν πιστεύουμε ότι η φτώχεια είναι αναπόφευκτη. Πιστεύουμε ότι οι βαθιές αιτίες που οδηγούν τους ανθρώπους σε εξαθλίωση, μπορούν να ανατραπούν.

Οι εκστρατείες είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους να αλλάξουμε πολιτικές κυβερνήσεων και εταιριών που κρατούν τους ανθρώπους σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας. Με τις δράσεις μας, μπορούμε να ασκήσουμε πίεση στους λίγους ισχυρούς που αποφασίζουν για τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων.

Οι άνθρωποι που ζουν στη φτώχεια δεν περιμένουν απλά την αλλαγή να έρθει από μόνη της. Αγώνίζονται και κινητοποιούνται για να την πραγματοποιήσουν. Η συμμετοχή σου στις εκστρατείες της ActionAid είναι απαραίτητη για να δυναμώσουν οι φωνές τους.

Λίγα για μας, μπορεί να σημαίνουν πολλά για έναν άνθρωπο, ένα παιδί ή μία κοινότητα του αναπτυσσόμενου κόσμου.

- 24 ευρώ αρκούν για να εξασφαλίσει τροφή, για δύο μήνες, ένα υποσιτισμένο παιδί στη Γουατεμάλα
- 45 ευρώ καλύπτουν το μηνιαίο μισθό ενός δασκάλου στη Γκάνα
- 80 ευρώ αρκούν για να πάρει δάνειο μια γυναίκα στο Νεπάλ και να ξεκινήσει τη δική της μικρή επιχείρηση, με κατασκευή υφασμάτων, πώληση τροφίμων κ.λπ. και να μπορέσει έτσι να ενισχύσει το οικογενειακό της εισόδημα
- 150 ευρώ καλύπτουν το μηνιαίο μισθό ενός γιατρού σε ένα Κέντρο Υγείας στο Μπαγκλαντές
- 600 ευρώ καλύπτουν το κόστος αγοράς του απαραίτητου ιατρικού εξοπλισμού, για να λειτουργεί για ένα χρόνο ένα Κέντρο Υγείας στο Πακιστάν.

Η ActionAid αποτελεί μια μοναδική συνεργασία ανθρώπων που αγωνίζονται για έναν καλύτερο κόσμο, έναν κόσμο όπου όλοι οι άνθρωποι θα έχουν αρκετή τροφή, πόσιμο νερό, εκπαίδευση και έναν ενεργό ρόλο στην κοινωνία.

Για περισσότερα από 40 χρόνια στεκόμαστε στο πλευρό των συνανθρώπων μας, σε περισσότερες από 40 χώρες και ενώνουμε τις δυνάμεις μας ενάντια στη φτώχεια και τα βαθύτερα αίτια της.

Σε όλες τις χώρες όπου αναπτύσσουμε τα προγράμματά μας δεν επιβάλουμε λύσεις. Δουλεύουμε μαζί με τους κατοίκους του αναπτυσσόμενου κόσμου, αναζητώντας νέες προοπτικές, αξιοποιώντας τις δυνατότητές μας στο μέγιστο και δημιουργώντας βασικές υποδομές ώστε οι βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσής τους να είναι μόνιμες και ουσιαστικές.

Στόχος μας δεν είναι η πρόσκαιρη ανακούφιση των αναγκών των πιο φτωχών κατοίκων του κόσμου, αλλά η ενδυνάμωσή τους ώστε να διεκδικήσουν την αλλαγή με τις δικές τους δυνάμεις.

Η ActionAid, με τη στήριξη χιλιάδων πολιτών του κόσμου, ασκεί πίεση στα

διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων ώστε να αναθεωρηθούν αποφάσεις και πρακτικές που πλήττουν την ανάπτυξη των φτωχών περιοχών του πλανήτη μας και τις καθελώνουν σε έναν φαύλο κύκλο φτώχειας και αδικίας.

Παιδικά δικαιώματα και η παραβίασή τους

Στις υποανάπτυκτες χώρες εντοπίζονται συχνές και σημαντικές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του παιδιού: **Τα παιδιά των χωρών αυτών δεν απολαμβάνουν το θεμελιώδες δικαίωμα να τρέφονται επαρκώς** και να αναπτύσσονται με υγεία, ούτε έχουν εξασφαλισμένη στέγαση, ιατρική μέριμνα και φαρμακευτική περίθαλψη, με αποτέλεσμα συχνά να λιμοκτονούν ή να υποσιτίζονται με ολέθριες συνέπειες για την ίδια τους τη ζωή. Ο καθημερινός αγώνας για επιβίωση επιβαρύνει σημαντικά την ψυχοσυναισθηματική τους ανάπτυξη που καταλήγει να είναι ελλιπής και ενίοτε αποκλίνουσα της φυσιολογικής.

Εξαιτίας του ανεπίτρεπτα χαμηλού βιοτικού επιπέδου τα περισσότερα παιδιά των τριτοκοσμικών χωρών **αναγκάζονται να εργάζονται** κάτω από σκληρές, για την ηλικία τους, και επιβαρυντικές για την υγεία τους, συνθήκες, με πενιχρές αμοιβές, τη στιγμή που θα έπρεπε να μορφώνονται και να χαίρονται την αθωότητα και την ξενοιασιά της ηλικίας τους.

Πολλές φορές τα παιδιά γίνονται **θύματα εκμετάλλευσης εμπόρων** που τα πωλούν ή εμπορεύονται τις υπηρεσίες τους καταπατώντας το αναπαλλοτρίωτο ανθρώπινο δικαίωμα για ελεύθερη και αξιοπρεπή ζωή.

Τα παιδιά των χωρών αυτών μαστίζονται στην καλύτερη περίπτωση από λειτουργικό αναλφαβητισμό και **στερούνται έτσι του βασικού κοινωνικού δικαιώματος για μόρφωση** που πρέπει να απολαμβάνουν αδιακρίτως όλα τα παιδιά. Το γεγονός αυτό τους αποκόπτει αυτόματα κάθε δίαυλο επικοινωνίας πληροφόρησης και γνώσης και τους στερεί τη δυνατότητα για ανάπτυξη κριτικής σκέψης και έκφρασης των απόψεών τους, αφού λειτουργούν και κινούνται ως μάζα.

Οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες στις υποανάπτυκτες χώρες παρακωλύουν την παροχή κοινωνικής ασφάλισης στα παιδιά, ενώ ταυτόχρονα δυσχεραίνουν την ανάπτυξή τους σε ένα περιβάλλον με δημοκρατικά ήθη που προωθούνται μέσω της καλλιέργειας του διαλόγου, του σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα, της ομαλής κοινωνικοποίησης. Αντίθετα, το υπάρχον κλίμα βίας, εκμετάλλευσης και εκφοβισμού λειτουργεί αρνητικά στην ψυχοσύνθεση των παιδιών και τα ωθεί σε πράξεις βίας και επιθετικότητας.

Τα παιδιά των χωρών αυτών ζουν συχνά σε υποβαθμισμένο ή ακόμα και μολυσμένο φυσικό περιβάλλον από τα εργοστασιακά απόβλητα των ανεπτυγμένων χωρών, τη στιγμή που έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν ένα καθαρό, αμόλυντο περιβάλλον, ώστε να αναπτύξουν ένα υγιή οργανισμό.

Οι ειδεχθείς παραβιάσεις των αναφαίρετων δικαιωμάτων αυτής της ευαίσθητης ηλικιακής ομάδας, ενώ θα έπρεπε να καταγγέλλονται άμεσα και να τιμωρούνται οι υπεύθυνοι, εντούτοις παραμένουν στην αφάνεια και οι κυβερνήσεις αλλά και η διεθνής κοινότητα αδρανούν, διότι εξυπηρετούν οικονομικές και πολιτικές σκοπιμότητες που επισκιάζουν κάθε ίχνος ανθρωπισμού.

Οι κυβερνήσεις των υποανάπτυκτων χωρών ενθαρρύνουν την παιδική εργασία και τη γενικότερη εκμετάλλευση του παιδιού, διότι μέσω αυτής της οδού παγιώνουν μια κατάσταση που υπηρετεί τις ατομικές τους φιλοδοξίες και τα οικονομικά και πολιτικά τους συμφέροντα. Δημιουργούν μία αμόρφωτη μάζα νέων ατόμων, τους μελλοντικούς πολίτες-οπαδούς, οι οποίοι θα

ετεροκατευθύνονται και δε θα διαμαρτύρονται για τις καταπατήσεις όποιας μορφής. Η γνώση και η παιδεία απουσιάζουν με κρατική ευθύνη.

Αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις που καταβάλλεται μια στοιχειώδης προσπάθεια για παροχή παιδείας, **η οικονομική δυσπραγία** των χωρών αυτών, **η ανέχεια και το υποβαθμισμένο επίπεδο ζωής** δίνουν προτεραιότητα στην κάλυψη των άμεσων βιοτικών αναγκών. Έτσι τα παιδιά συνωστίζονται κατά μεγάλες ομάδες σε άθλιες υποτυπώδεις σχολικές εγκαταστάσεις με κακοπληρωμένους δασκάλους που αδυνατούν να επιτελέσουν το έργο τους.

Η νομική προστασία του παιδιού παρουσιάζει σοβαρότατες ελλείψεις στις χώρες αυτές. Την κατάσταση αυτή εκμεταλλεύονται δεόντως οι ανήθικοι άνθρωποι, καθώς ο νόμος δεν τους αγγίζει, ενώ αφήνει απροστάτευτα εκατομμύρια παιδιά στο έλεος των δυναστών τους.

Η έλλειψη μόρφωσης των παιδιών αποτελεί το ενδεικνυόμενο υπόβαθρο για την καλλιέργεια κάθε είδους φανατισμού, πολιτικού ή θρησκευτικού και συνεπώς το πιο ετοιμοπόλεμο τμήμα του πληθυσμού, το οποίο, χωρίς να γνωρίζει, υπηρετεί σκοπιμότητες και συμφέροντα μιας ισχυρής εξουσιαστικής μειονότητας.

Η διεθνής κοινότητα από τη μια χρησιμοποιεί ως προκάλυμμα το γεγονός ότι αδυνατεί να επέμβει νομικά και να σταματήσει τις ολοφάνερες καταπατήσεις των δικαιωμάτων του παιδιού. Από την άλλη υποδαυλίζει αυτήν την κατάσταση που εξυπηρετεί το παγκόσμιο εμπόριο λόγω του **φθηνού εργατικού κόστους των αγαθών που παράγουν τα παιδικά χέρια**. Άλλωστε, μια χώρα, της οποίας τα παιδιά εργάζονται αντί να μορφώνονται, παραμένει πάντα υποβαθμισμένη και υπάκουη στις συγκαλυμμένες διαταγές των οικονομικά ανεπτυγμένων χωρών.

Η γενικότερη υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και η καταστρατήγηση των δικαιωμάτων των παιδιών αλλά και ολόκληρου του πληθυσμού των τριτοκοσμικών χωρών είναι μια πραγματικότητα που συντηρείται υπόκωφα, ώστε τα άτομα αυτά να παραμείνουν στο σκοτάδι, για να απολαμβάνουν οι κυβερνώντες τους αλλά και οι ανεπτυγμένες χώρες ένα ανώτερο και αξιοπρεπές επίπεδο ζωής.

Μέρος 4ο Δικαιώματα Ατόμων με Αναπηρία

Α. Η ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΗΣ

Αναπηρία

Με τον όρο αναπηρία αναφερόμαστε στον περιορισμό της κοινής δραστηριότητας λόγου, έργου ή άμεσης αντίληψης λόγω σωματικής ή πνευματικής βλάβης ενός ανθρώπου. Διακρίνουμε τους σωματικά ανάπηρους και τους διανοητικά ανάπηρους.

Η αναπηρία γενικά διακρίνεται σε **ολική** και **μερική** καθώς και σε **σωματική** και **διανοητική**.

Ολική αναπηρία:

- Η παντελής απώλεια της όρασης και στα δύο μάτια
- Η ολοκληρωτική παράλυση
- Η απώλεια των άνω άκρων, των χεριών.
- Ο ακρωτηριασμός και των δύο μηρών ή κνημών.
- Η αφασία.
- Η παραπληγία.
- Η ψυχοπάθεια, προερχόμενη από τραύμα στο κεφάλι.
- Η «προϊούσα κινητική αταξία», ύστερα από τραύμα
- Η απώλεια ενός άκρου και η αχρήστευση του άλλου
- Ο ακρωτηριασμός ή η πλήρης αχρήστευση του ενός τουλάχιστον ποδιού.

Μερική αναπηρία:

Η μερική αναπηρία έχει ελαφρότερο χαρακτήρα και κυμαίνεται σε ποσοστά αναπηρίας.

Β. Σύμβαση ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

Η Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities) θεωρείται σταθμός και ορόσημο στην παγκόσμια ιστορία της αναπηρίας, αλλά και χάρτης πορείας των κρατών για τη διαχείριση της αναπηρίας. Διευκρινίζει και αποσαφηνίζει με ποιο τρόπο όλα τα δικαιώματα και ελευθερίες εφαρμόζονται για τα άτομα με αναπηρίες και σκοπό έχει να προωθήσει, προστατεύσει και διασφαλίσει την πλήρη και ίση απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών για τα άτομα με αναπηρίες. Καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις των κρατών μελών του ΟΗΕ και υποδεικνύει μέτρα για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες.

Οι **γενικές αρχές** στις οποίες στηρίζεται η Σύμβαση είναι:

- Ο σεβασμός για την εγγενή αξιοπρέπεια, ατομική αυτονομία, περιλαμβανομένης της ελευθερίας ατομικών επιλογών και της ανεξαρτησίας των ατόμων
- Η μη διάκριση
- Η πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή και ενσωμάτωση στην κοινωνία
- Ο σεβασμός για τη διαφορετικότητα και αποδοχή των ατόμων με αναπηρίες, ως μέρος της ανθρώπινης διαφορετικότητας και της ανθρωπότητας
- Η ισότητα ευκαιριών
- Η προσβασιμότητα
- Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών
- Ο σεβασμός για τις εξελισσόμενες δυνατότητες των παιδιών με αναπηρίες και ο σεβασμός για το δικαίωμα των παιδιών με αναπηρίες να διαφυλάξουν την ταυτότητά τους.

Γ. Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία

Στις 15.11.2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση της για τη **νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική 2010-2020** (European Disability Strategy) που αποτελεί τη συνέχεια του Σχεδίου Δράσης για την Αναπηρία (European Disability Action Plan) που έληξε το 2010.

Η νέα Στρατηγική για την Αναπηρία, κρίνεται ως το σημαντικότερο έγγραφο πολιτικής, μετά τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Τα δύο αυτά έγγραφα, η Σύμβαση ως Νόμος, μαζί με τις κατευθυντήριες γραμμές της νέας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Αναπηρίας, που ουσιαστικά έρχονται να κατευθύνουν την υλοποίηση της Σύμβασης, θα αποτελούν τους άξονες δράσης για την αναπηρία, όλων των κρατών μελών, για τις επόμενες δεκαετίες.

Η Στρατηγική θέτει σε πρώτη φάση **οκτώ τομείς προτεραιότητας** για δράση:

- Προσβασιμότητα
- Συμμετοχή
- Ισότητα
- Απασχόληση
- Εκπαίδευση
- Κοινωνική Προστασία και Ενσωμάτωση
- Υγεία
- Εξωτερική Δράση

Με την έκδοση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία και με την κύρωση της Σύμβασης, σηματοδοτείται η έναρξη της διαμόρφωσης ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Αναπηρία για κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνεργασία των εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών, των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών ευρύτερα.

Δ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΣΥΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Οι παρακάτω οργανισμοί ασχολούνται με τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Στόχος είναι να προσφέρουν μια εισαγωγική βάση στους διάφορους τομείς της ειδικής αγωγής σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Παρουσιάζονται ανάλογα με το αν ανήκουν σε:

Διεθνείς οργανισμούς και διεθνείς μη-κυβερνητικοί οργανισμοί οργανισμούς που δρουν σε εθνικό επίπεδο (κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς και φορείς) οργανισμούς που εστιάζονται σε συγκεκριμένες αναπηρίες ηλεκτρονικά περιοδικά, και προϊόντα, υπηρεσίες και προσβασιμότητα.

Δ1. Διεθνείς οργανισμοί για τα δικαιώματα των ΑΜΕΑ

Disabled peoples' international

Είναι ένα μη-κυβερνητικό διεθνές δίκτυο όπου εκπροσωπούνται οργανισμοί εθνικού επιπέδου με στόχο την προώθηση των δικαιωμάτων των ανάπηρων παγκοσμίως

Disability Rights Advocates

Είναι ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός με στόχο τη νομική κυρίως εκπροσώπηση των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων των αναπήρων στις Η.Π.Α. και σε άλλες χώρες.

Δ2. Ελληνικές οργανώσεις για τα δικαιώματα των ΑΜΕΑ

1. ΕΣΑμεΑ

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) εκπροσωπεί το σύνολο των ατόμων με αναπηρία.

Η Συνομοσπονδία ιδρύθηκε το 1989 από οργανώσεις ατόμων με αναπηρία προκειμένου να υπερασπιστεί θέματα κοινού ενδιαφέροντος για όλες τις κατηγορίες αναπηρίας και να αποτελέσει έναν ανεξάρτητο και ισχυρό φορέα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους στην ελληνική κοινωνία.

Κύρια **αποστολή** της είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους και η προώθηση, προστασία των ανθρωπίνων και κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους.

Η Συνομοσπονδία είναι ιδρυτικό μέλος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία που αποτελεί την πιο αντιπροσωπευτική οργάνωση του ευρωπαϊκού αναπηρικού κινήματος

Η Ε.Σ.Α. με Α. στο πλαίσιο της αποστολής της και με βάση τις θεμελιώδεις αξίες της:

- οργανώνει συστηματικές εκστρατείες ενημέρωσης της ελληνικής Κοινωνίας
- διαβουλεύεται με τους φορείς μέλη της, συντονίζει τη δράση τους και τους ενημερώνει για όλες τις εξελίξεις σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο
- συμπαρίσταται στις οργανώσεις - μέλη της, στους φορείς - μέλη αυτών και στα ίδια τα άτομα με αναπηρία
- συνηγορεί και παρεμβαίνει σε επιμέρους αιτήματα φορέων μελών της
- προωθεί τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων
- ασκεί συστηματικό έλεγχο της νομοθεσίας και υποβάλλει προτάσεις με στόχο τη συμπερίληψη των αναγκών των ατόμων με αναπηρία
- υποβάλλει προτάσεις για την εφαρμογή πολιτικών, μέτρων και προγραμμάτων προς όφελος των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους
- προωθεί την εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών σε εθνικό επίπεδο
- συνεργάζεται με άλλους Κοινωνικούς Εταίρους
- παρέχει πληροφόρηση/ενημέρωση για όλα τα ζητήματα που ενδιαφέρουν τα άτομα με αναπηρία
- υλοποιεί μελέτες-έρευνες, και εθνικά , ευρωπαϊκά και διεθνή έργα με στόχο την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων με αναπηρία

Οι **αρχές** στις οποίες βασίζεται η Συνομοσπονδία είναι οι εξής:

- Αρχή της αυτό-εκπροσώπησης
- Αρχή της συμμετοχής
- Αρχή της αλληλεγγύης
- Αρχή της εταιρικότητας

Η **Διοικητική Δομή** της Συνομοσπονδίας:

- Πανελλαδικό Συνέδριο
- Το Γενικό Συμβούλιο
- Η Εκτελεστική Γραμματεία
- Η Ελεγκτική Επιτροπή

Φορείς-Μέλη της Συνομοσπονδίας:

- Εθνικά μέλη
- Περιφερειακές Ομοσπονδίες ΑμεΑ
- Νομαρχιακά Σωματεία ΑμεΑ

Το **κυρίαρχο όργανο** της Συνομοσπονδίας είναι το Εκλογοαπολογιστικό Συνέδριο της Συνομοσπονδίας.

2. ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ (Ε.Ο.Κ.Α)

Οι βασικοί σκοποί της «Ε.Ο.Κ.Α» είναι :

- Η συνένωση και οργάνωση όλων των Σωματείων των Παραπληγικών και Κινητικά Αναπήρων
- Η προάσπιση των ηθικών και υλικών συμφερόντων των Ατόμων με Κινητικά Προβλήματα και ο συντονισμός δράσης των Σωματείων – Μελών.
- Οι εισηγήσεις, ενημέρωση και προβολή προβλημάτων και θεμάτων των κινητικά αναπήρων
- Η κατάρτιση και ψήφιση ειδικών νόμων για την Ιατροκοινωνική αποκατάσταση των κινητικά αναπήρων
- Η συνεργασία με άλλες δευτεροβάθμιες και η συμμετοχή σε τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις - φορείς, για το συντονισμό των θεμάτων που αφορούν τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες. κινητικά αναπήρων.

Η Κυριακή 6 Μαΐου 2000, που πραγματοποιήθηκε η Ιδρυτική Γενική Συνέλευση της Ε.Ο.Κ.Α., θεωρείται ως «Ιστορική Μέρα», για το χώρο των Κινητικά Αναπήρων

3. ΦΑΡΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΦΤΕ)

Από το 1946 έως σήμερα, ο ΦΤΕ έχει ως βασικό μέλημα την ικανοποίηση των αναγκών των ατόμων με μερική ή και ολική απώλεια όρασης.

Ο Φάρος Τυφλών της Ελλάδος είναι σωματείο ανεγνωρισμένο, μη κερδοσκοπικό, επιχορηγούμενο και εποπτευόμενο από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Οι εγκαταστάσεις του ΦΤΕ αποτελούνται από :

- Δανειστική Βιβλιοθήκη βιβλίων Braille και Ομιλούντων Βιβλίων
- Δανειστική Δανειστική • Δανειστική
- Εκτυπωτικό κέντρο παραγωγής βιβλίων στη γραφή Braille
- Studio ηχογράφησης Ομιλούντων Βιβλίων
- Μονάδα κατεργασίας μετάλλων
- Εργαστήρια Παραγωγής Βουρτσών – Σκουπών
- Εργαστήριο κεραμικής
- Γυμναστήριο και χώροι άθλησης
- Μουσείο Αφής με εκθέματα από όλες τις περιόδους της πολιτιστικής μας κληρονομιάς
- Αίθουσα εκδηλώσεων και Θεατρική Σκηνή
- Κέντρο Επιμόρφωσης και Επανένταξης ατόμων με προβλήματα όρασης
- Ξενώνας

Έμπειρο **προσωπικό**, αλλά και **εθελοντές** στελεχώνουν τα τμήματα του ΦΤΕ και καλύπτουν ανάγκες

- Ενημέρωσης
- Εκπαίδευσης
- Κοινωνικής Υποστήριξης
- Εργασίας
- Υγείας και Άθλησης
- Ψυχαγωγίας

Διοίκηση

Ο Φάρος Τυφλών διοικείται από ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

4. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών

Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών ιδρύθηκε το 1932 και είναι ο πρώτος φορέας αυτό-οργάνωσης των τυφλών στην Ελλάδα αλλά και όλων των ατόμων με αναπηρίες. Κύριος στόχος του είναι, η υπεράσπιση των δικαιωμάτων και η ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των ατόμων με προβλήματα όρασης, στην Ελλάδα.

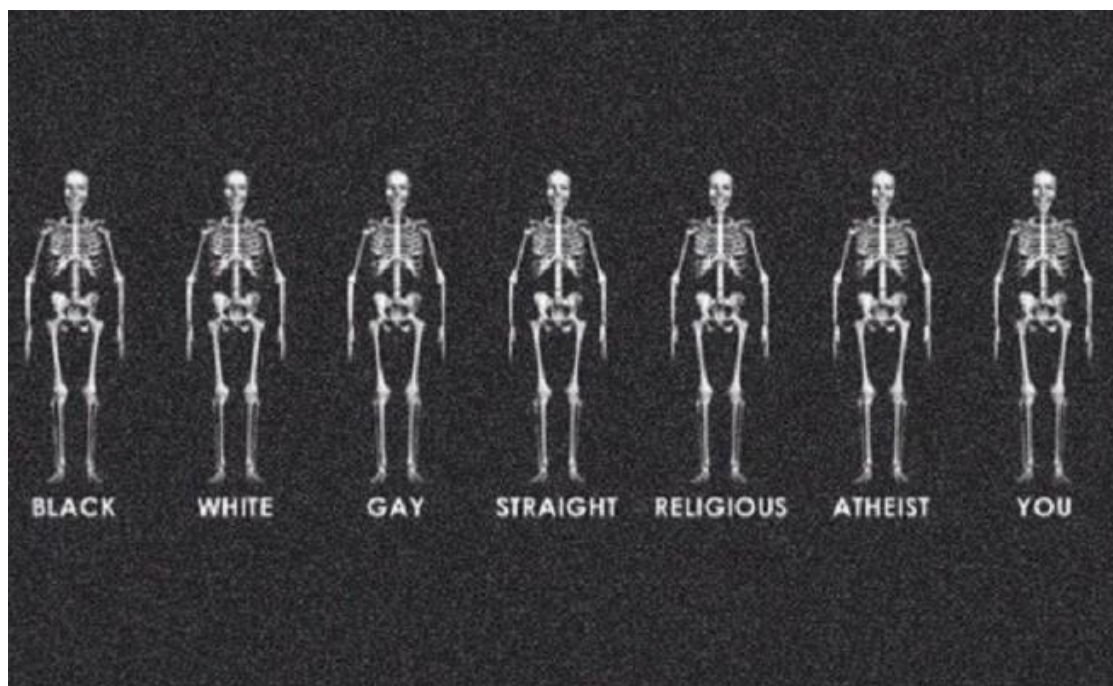
Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών έχει εκπροσώπηση και έκφραση Πανελλαδική με 9 Περιφερειακές Ενώσεις σε όλη την Ελλάδα.

Ο Π.Σ.Τ. διοικείται από 11μελές διοικητικό συμβούλιο και είναι αποκλειστικός εκπρόσωπος των Ελλήνων τυφλών στην Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες, (ΕΣΑμΕΑ) και σε όλες τις διεθνείς επίσημες οργανώσεις των τυφλών, όπως η Διαβαλκανική Συνεργασία, (BCC), η Ευρωπαϊκή Ένωση Τυφλών (EBU) και η Παγκόσμια Ένωση Τυφλών (WBU).

Μέρος 5ο: Δικαιώματα Μεταναστών Προσφύγων /Ρατσισμός.

Ρατσισμός

Ρατσισμός είναι η αντίληψη ότι οι άνθρωποι δεν είναι όλοι ίσοι μεταξύ τους, αλλά διαχωρίζονται σε ανώτερους και κατώτερους, διακρινόμενοι είτε από το χρώμα του δέρματος, είτε από την εθνικότητα, είτε από τη θρησκεία κλπ.

Το πιο συνηθισμένο είδος ρατσισμού, και αυτό που έχει δώσει την αρχική ονομασία στην λέξη, ιταλ. ("ράτσα") *razza* = φυλή), είναι ο φυλετικός ρατσισμός.

Η προέλευση της λέξης

Ο όρος χρησιμοποιείται διεθνώς (αγγλ. racism, γαλ. racism, γερμ. rassismus), αλλά επειδή θεωρείται ιδιαίτερα βεβαρημένος από τη σύνδεσή του με τον ναζισμό (ουσιαστικά κανείς άνθρωπος και καμία θεωρία δεν αναγνωρίζουν στους εαυτούς τους ρατσιστικές προθέσεις), τις τελευταίες δεκαετίες χρησιμοποιούνται συχνά στην ελληνική γλώσσα και οι όροι φυλετικές διακρίσεις ή προκαταλήψεις, για να δηλώσουν την ίδια αντίληψη. Γενικά ο ρατσισμός θεωρείται κάτι περισσότερο από τη φυλετική προκατάληψη.

Μορφές και εκφράσεις

Ο ρατσισμός δεν είναι σημερινό φαινόμενο. Υπήρχε σε διάφορες μορφές και εκφράσεις στην συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπινων κοινωνιών, αλλά απλώς τους τελευταίους αιώνες απέκτησε και ιδεολογικό υπόβαθρο. Κατά τη διάρκεια της αποικιοκρατίας αρκετοί υπόδουλοι λαοί θεωρήθηκαν υπάνθρωποι και όχι μέλη του ανθρώπινου είδους, για να δικαιολογηθεί η εναντίον τους ευρεία καταστρατήγηση των διδαχών του χριστιανισμού, ακόμη και από εκπροσώπους της επίσημης εκκλησίας. Αντίστοιχα, αστήρικτα επιστημονικά ιδεολογήματα έκαναν την εμφάνισή τους και για να δικαιολογηθεί η δουλεία των Αφροαμερικανών στις ΗΠΑ.

Το τελευταίο κράτος με θεσμοθετημένες φυλετικές διακρίσεις ήταν η Νότια Αφρική, όπου το καθεστώς του απαρτχάιντ καταργήθηκε μόλις το 1991, ύστερα από χρόνια διεθνών πιέσεων και αγώνων των μαύρων με ηγέτη τον Νέλσον Μαντέλα.

Στάσεις και συμπεριφορές

Από την αντίληψη του ρατσισμού πηγάζουν στάσεις και συμπεριφορές απαξιωτικές και ενίοτε επιθετικές απέναντι στις θεωρητικά μειονεκτούσες ομάδες ανθρώπων.

Αυτό αντανakλάται σε βαθιά ριζωμένες προκαταλήψεις και στερεότυπα και διαιωνίζει ιστορικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές ανισότητες. Ο Ρατσισμός έχει τις ρίζες του στον εθνικισμό και στη θεώρηση ότι κάποιοι άνθρωποι είναι ανώτεροι άλλων, επειδή ανήκουν σε έναν συγκεκριμένο λαό ή μία συγκεκριμένη εθνική ομάδα. Συνήθως αποβλέπει στην εθνική καθαρότητα του λαού και υποστηρίζει το δικαίωμα της κυριαρχίας του επάνω στους άλλους.

Εκφάνσεις ρατσιστικής συμπεριφοράς

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, χαρακτηριστικές εκφάνσεις ρατσιστικής συμπεριφοράς είναι ο χλευασμός των κατώτερων ομάδων ανθρώπων, η άσκηση φυσικής ή ψυχολογικής βίας εναντίον των μελών τους και ο εκφοβισμός τους, η καταστροφή περιουσιακών στοιχείων, ο αποκλεισμός τους από τομείς της κοινωνικής ζωής, η ύπαρξη ανισοτήτων και διακρίσεων στην εκπαίδευση, στη δικαιοσύνη, στο σύστημα υγείας κλπ.

Ακραίες μορφές ρατσισμού είναι η γενοκτονία και οι επιχειρήσεις εθνικής εκκαθάρισης, όταν δηλαδή υποχρεώνονται τα μέλη της θεωρούμενης κατώτερης ομάδας να μετακινηθούν από τις εστίες τους για να επιτευχθεί η εθνική καθαρότητα του πληθυσμού μιας περιοχής.

Μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο ξεκίνησαν οι πρώτες οργανωμένες προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου του ρατσισμού. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου από την ΟΗΕ (1948) θεσμοθέτησε την ισότητα μεταξύ όλων των ανθρώπων και αποτέλεσε τη συνέχεια των συνταγμάτων των περισσότερων δημοκρατικών κρατών, που περιλάμβαναν αντίστοιχες διατάξεις. Σταδιακά περιορίστηκε στο ελάχιστο η αποικιοκρατία, ενώ ξεκίνησαν συνεχείς αγώνες για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων του ανθρώπου οπουδήποτε καταστρατηγούνται.

Σύγχρονος προσδιορισμός

Σήμερα, η λέξη ρατσισμός χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις πράξεις μιας ομάδας ανθρώπων εναντίον μίας άλλης ομάδας. Έτσι, οι ρατσιστές υποστηρίζουν την διαφορετικότητα των φυλών. Επίσης, οι φυλετικοί ρατσιστές θεωρούν μία συγκεκριμένη ομοιογενή ομάδα ανθρώπων ως ανώτερη, π.χ. θεωρούν τους "λευκούς" ανθρώπους ανώτερους από τους "μαύρους". Ο ρατσισμός θεωρείται παραβίαση του θεμελιώδους δικαιώματος του ανθρώπου στην ισότητα στους τομείς της εργασίας, της πολιτικής, της οικονομίας και άλλων παραγόντων της καθημερινότητας.

Από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα ρατσισμού αποτελούν οι πεποιθήσεις του Αδόλφου Χίτλερ, ο οποίος πίστευε ότι η ξανθή Άρεια φυλή (άνθρωποι που κατάγονται από τη φυλή των Αρείων) έχει δικαίωμα να κυριαρχεί στον πλανήτη, εις βάρος όλων των άλλων.

Σπουδαίοι αγωνιστές κατά του ρατσισμού, αναγνωρισμένοι παγκοσμίως, και μάλιστα χωρίς χρήση βίας, είναι οι βραβευμένοι με βραβείο Νόμπελ, Νέλσον Μαντέλα που αγωνίστηκε κατά του Απαρτχάιντ και ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ που αγωνίστηκε ενάντια των φυλετικών διακρίσεων στις ΗΠΑ.

Επίσημη θέση επιστημών

Τέτοιες πεπιοιθήσεις έχουν αποδειχτεί λανθασμένες από επιστημονική και ανθρωπολογική έρευνα, η οποία αποδεικνύει πώς όλοι οι άνθρωποι έχουν τον ίδιο πρόγονο, με αποτέλεσμα να έχουν τις ίδιες νοητικές και φυσιολογικές ικανότητες.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Κατά την διάρκεια της ιστορίας και της ύπαρξης του ανθρωπινού γένους πολλοί άνθρωποι έχουν σκοτωθεί λόγω αυτού του είδους του ρατσισμού.

Αρχικά στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία εξαιτίας των διωγμών κατά των χριστιανών. Αργότερα, ιδρύθηκε το Βυζαντινό κράτος με επίσημη θρησκεία τη χριστιανική, αν και τα πρώτα χρόνια υπήρξαν αρκετά προβλήματα μεταξύ χριστιανών και ειδωλολατρών.

Κατά τον 8ο και 9ο αιώνα, οι ανατολικές επαρχίες του Βυζαντίου και πιο συγκεκριμένα, ο αγροτικός πληθυσμός που κατοικούσε σε αυτές, επηρεασμένος από τις ανεικονικές αντιλήψεις του Ισλάμ αρνούταν να προσκυνήσει σε εικόνες θεωρώντας πως είναι ψήγματα της θρησκείας των ειδωλολατρών. Το Βυζάντιο για μια μακρά περίοδο «χωρίστηκε» σε δύο στρατόπεδα, των εικονολατρών και των εικονομάχων.

Μετάπειτα, εμφανίστηκαν οι Σταυροφορίες. Σκοπός των Σταυροφόρων ήταν να πάρουν στην εξουσία τους και πάλι την Ιερή Πόλη - Ιερουσαλήμ - από τα χέρια των Ισλαμιστών. Οργανώθηκε από τους δυτικούς και ουσιαστικά ήταν η απάντηση τους στον ιερό πόλεμο ή αλλιώς τζιχάντ που κατά καιρούς κήρυτταν οι μουσουλμάνοι. Βέβαια, υπήρχαν άλλα συμφέροντα πίσω από αυτές τις κινήσεις, τα οποία ουδεμία σχέση είχαν με θρησκευτικά αίτια.

ΦΥΛΕΤΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Πρόκειται για ρατσισμό που βασίζεται σε βιολογικές διαφορές μεταξύ φυλών (άσπροι, μαύροι) που θεωρούν τους εαυτούς τους ανώτερους από τους άλλους.

ΚΟΥ ΚΛΟΥΞ ΚΛΑΝ

Ο όρος Κου Κλουξ Κλαν αναφέρεται σε δύο τρομοκρατικές οργανώσεις που έδρασαν στις ΗΠΑ και υποστηρίζαν την υπεροχή των λευκών έναντι των άλλων φυλών. Αυτές οι οργανώσεις χρησιμοποίησαν την τρομοκρατία και την βία για να καταπιέσουν τους Αφροαμερικανούς και άλλες φυλετικές ομάδες.

Η πρώτη Κου Κλουξ Κλάν ιδρύθηκε στις 24 Δεκεμβρίου του 1885 στο Πουλάσκι του Τενεσί. Αυτή η ονομασία προήλθε από την ελληνική λέξη κύκλος και την αγγλική clan (φυλή).

Το 1915 δημιουργήθηκε μια δεύτερη οργάνωση που την δεκαετία του 1920 διέθετε περισσότερα από 4.000.000 μέλη. Ένα από τα κυριότερα σύμβολα της οργάνωσης ήταν ο καιόμενος σταυρός που ενίσχυε τον φυλετικό ρατσισμό της Κου Κλουξ Κλαν του 19ου αιώνα με την επιθετικότητα έναντι των Εβραίων αλλά και την ξενοφοβία.

Στη νεότερη ιστορία η Κου Κλουξ Κλαν ταυτίζεται με μικρότερες μεμονομένες ομάδες που ενίοτε είναι συνδεδεμένες με ακροδεξιές οργανώσεις αριθμώντας στα τέλη του 20ου αιώνα μερικές χιλιάδες μέλη.

ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Ολοκαύτωμα ήταν ο διωγμός και γενοκτονία διαφόρων εθνικών, θρησκευτικών, κοινωνικών και πολιτικών ομάδων κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου από την Ναζιστική Γερμανία και τους συνεργάτες τους.

Τα κυρίως θύματα του Ολοκαυτώματος ήταν οι Εβραίοι της Ευρώπης. Οι τυπικές εκτιμήσεις από του ιστορικούς για το εύρος των θυμάτων κυμαίνεται από 5 εκατομμύρια έως και πάνω από 6 εκατομμύρια.

Πέρα από τους Εβραίους στο Ολοκαύτωμα θανατώθηκαν επίσης περίπου 220.000 Ρομά και Σίντι.

Επίσης υπήρξαν και ομάδες που κρίθηκαν «φυλετικά κατώτερες» ή «ανεπιθύμητες» όπως οι εξής: Σοβιετικοί στρατιώτες, διανοητικά ασθενείς ή σωματικά ανάπηροι, ομοφυλόφιλοι, Μάρτυρες του Ιεχωβά, Κομμουνιστές και άλλοι πολιτικοί αντιφρονούντες, συνδικαλιστές και κάποιοι Καθολικοί και Προτεστάντες κληρικοί που διώχτηκαν ή θανατώθηκαν.

ΑΠΑΡΤΧΑΙΝΤ

Το απαρτχάιντ ήταν μια πολιτική των Λευκών που καθόριζε και επέβαλλε τη διάκριση των ανθρωπίνων ομάδων μέσα σε ένα κράτος βάσει φυλετικών κριτηρίων σε καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές.

Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά από το Εθνικό Κόμμα στη Νότιο Αφρική το 1948 και καταργήθηκε το 1991.

Ο όρος απαρτχάιντ χρησιμοποιείται πλέον για να υποδηλώσει κάθε πολιτική φυλετικού διαχωρισμού σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου.

Κατά το απαρτχάιντ στη Νότιο Αφρική τα έτη 1945-1990 θεσπίστηκαν αρκετοί νόμοι, αυτοί είναι οι εξής:

Νόμος απαγόρευσης των μεικτών γάμων (1949)

Νόμος ανηθικότητας (1950), που τιμωρούσε τη σεξουαλική επαφή μεταξύ Λευκών και μη-Λευκών.

Νόμος κατηγοριοποίησης του πληθυσμού ανάλογα με τη φυλή τους (1950)

Νόμος καταστολής του κομμουνισμού (1950), που επέτρεπε στην κυβέρνηση να απαγορεύσει την ύπαρξη κομμουνιστικού πολιτικού κόμματος.

Νόμος ξεχωριστών κατοικιών (27 Απριλίου 1950), που καθόριζε τις αστικές ζώνες κατοίκησης μες στην πόλη.

Pass Law (1952), οι οποίοι υποχρέωναν τους Μαύρους άνω των 16 ετών να έχουν πάντοτε μαζί τους ένα έγγραφο σαν πάσο/διαβατήριο, που όριζε αν είχαν κυβερνητική άδεια να βρίσκονται σε συγκεκριμένες συνοικίες.

Νόμος για ξεχωριστή χρήση των δημοσίων χώρων (1953), π.χ. δημόσιες τουαλέτες, πλατείες, σιντριβάνια κ.ά.

Νόμος για την εκπαίδευση Μπαντού (1953), που αφορούσε το σχολικό πρόγραμμα των Μαύρων.

Απαγόρευση των απεργιών στους Μαύρους εργάτες και της παθητικής αντίστασης (1953).

Νόμος μετεγκατάστασης γηγενών πληθυσμών (1954), που επέτρεπε την εκδίωξη Μαύρων που ζούσαν σε περιοχές που είχαν αποδοθεί στους Λευκούς.

Νόμος περί Εργασίας και Ορυχείων (1956), που επισημοποιούσε τις φυλετικές διακρίσεις στο χώρο εργασίας.

Νόμος προώθησης αυτόνομων Μαύρων κυβερνήσεων, κατά τον οποίο δημιουργήθηκαν μπαντουστάν υπό διοίκηση μη-Λευκών.

Νόμος περί ιθαγένειας των Μαύρων, που αφαιρούσε τη νοτιοαφρικανική ιθαγένεια από τους Μαύρους που ζούσαν στα μπαντουστάν.

Διάταγμα περί αφρικάανς* (1974), το οποίο υποχρέωνε όλα τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να διδάσκουν στην αφρικάανς* τα μαθηματικά, τις κοινωνικές επιστήμες, ιστορία και γεωγραφία.

Νόμος απαγόρευσης της επαγγελματικής κατάρτισης των Μαύρων (1976)

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Με την ευρεία έννοια του όρου πολιτικός ρατσισμός ονομάζεται η απαγόρευση της σκέψης, της έκφρασης και της γνώμης, οποιασδήποτε πολιτικής κατά της κυβέρνησης ή οποιασδήποτε ιδεολογικής έκφρασης κατά της κυβέρνησης.

Σοβιετική Ένωση

Την μεγαλύτερη περίοδο διακυβέρνησης του Ιωσήφ Στάλιν περίπου δύο εκατομμύρια άνθρωποι οι οποίοι είτε είχαν κατακρίνει την πολιτική του είτε είχαν συγγένεια με ανθρώπους που ήταν οπαδοί του τσάρου, οδηγήθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης όπου έκαναν καταναγκαστικά έργα και φυσικά όταν έμεναν κατάκοποι εκτελούνταν με τη δικαιολογία ότι ήταν εχθροί του λαού.

Ζαΐρ

Το κράτος αυτό βρίσκεται στην Αφρική και ονομαζόταν έτσι μέχρι το 2000 όπου μετονομάστηκε σε Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό. Η λέξη Ζαΐρ στη διάλεκτο χίντι σημαίνει λαός. Καθ'όλη τη διάρκεια του κράτους με τη συγκεκριμένη ονομασία εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι φυλακίστηκαν, βασανίστηκαν, βιάστηκαν και εκτελέστηκαν από τη στρατιωτική κυβέρνηση και τους οπαδούς του εθνικού κόμματος.

Βόρεια Κορέα

Τη διακυβέρνηση της χώρας την έχει αναλάβει το Εθνικό Αμυντικό Συμβούλιο από το 2001. Όποιος εκφράσει συμπάθεια προς τη δύση ή τις ΗΠΑ φυλακίζεται με ισόβια κάθειρξη ενώ αν κάποιος εκφράσει αντίθετη ιδεολογία από αυτή της κυβέρνησης χάνει όλη την περιουσία του και φυλακίζεται.

Τουρκία

1923: Μισό εκατομμύριο Αρμένιοι εξοντώθηκαν από τις δυνάμεις του Κεμάλ Ατατούρκ γεγονός που έμεινε στη ιστορία ως Γενοκτονία των Αρμενίων.

Αζερμπαϊτζάν

Το Μάρτιο του 2011 η εφημερίδα πέντε δημοσιογράφοι που δούλευαν στην εφημερίδα «Δημοκρατία» δημοσίευσαν ένα άρθρο κατά της πολιτικής του προέδρου Ιλχάμ Αλίεβ. Σαν συνέπεια οι δημοσιογράφοι πλήρωσαν πρόστιμο, αναγκάστηκαν να παραιτηθούν από την εφημερίδα και να δηλώσουν δημόσια συγγνώμη στον πρόεδρο της χώρας.

Λευκορωσία

Μετά τις προεδρικές εκλογές του 2010 οι τρεις υποψήφιοι αντίπαλοι του Αλεξάντερ Λουκασένκο κάλεσαν τους υποστηρικτές τους σε διαμαρτυρία για νοθεία αποτέλεσμα ήταν να συλληφθούν και οι τρεις αντίπαλοι του Λουκασένκο.

Η.Π.Α

Το 2005 σε έναν καθηγητή πολιτικής και δικαίου του πανεπιστημίου της Βοστώνης αφαιρέθηκε το δικαίωμα να διδάσκει επειδή ανέφερε κατά την ώρα των μαθημάτων του το πρόεδρο της χώρας Τζορτζ Μπους ως «Mister Danger».

B. Οργανώσεις που βοηθούν τους πρόσφυγες και μετανάστες :

1. Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) παρέχει προστασία και βοήθεια στους πρόσφυγες του κόσμου. Με έδρα τη Γενεύη της Ελβετίας, ο οργανισμός δημιουργήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και άρχισε να λειτουργεί το 1951, βοηθώντας αρχικά περισσότερους από ένα εκατομμύριο Ευρωπαίους πρόσφυγες που προκάλεσε ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος.

Τις επόμενες δεκαετίες ωστόσο, καθώς αυξανόταν συνεχώς ο αριθμός των ξεριζωμένων ανθρώπων παγκοσμίως, η λειτουργία της Υ.Α. παρατεινόταν για άλλα πέντε χρόνια. Το Δεκέμβριο του 2003, η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ αποφάσισε να άρει τον χρονικό περιορισμό στη λειτουργία της. Σήμερα, η Ύπατη Αρμοστεία διαθέτει 7.190 άτομα προσωπικό σε περισσότερες από 120 χώρες και βοηθάει περίπου 36,4 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως. Από την ίδρυσή της έως σήμερα, η Υ.Α. έχει βοηθήσει πάνω από 50 εκατομμύρια ανθρώπους να ξαναρχίσουν επιτυχώς τη ζωή τους, κι έχει τιμηθεί δύο φορές με το Νόμπελ Ειρήνης, το 1954 και το 1981.

Η κυριότερη αρμοδιότητα της Υ.Α., γνωστή ως "διεθνής προστασία", είναι να διασφαλίζει το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσφύγων, περιλαμβανομένης της δυνατότητάς τους να αιτούνται άσυλο, και το δικαίωμά τους να μην επιστρέφονται χωρίς τη θέλησή τους σε χώρα όπου έχουν λόγους να φοβούνται δίωξη. Η ύπατη αρμοστεία λέει επίσης ότι η Ελλάδα αποτελεί βασική πύλη εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση προσφύγων και μεταναστών, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία, καταφθάνουν χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα. Πολλοί από αυτούς, ωστόσο, έχουν ως τελικό προορισμό άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Εντούτοις, παραμένουν εγκλωβισμένοι στη χώρα ενώ η απουσία στοιχειώδους κοινωνικής μέριμνας οδηγεί σε περιθωριοποίηση και τροφοδοτεί κοινωνικές εντάσεις, φαινόμενα ξενοφοβίας και ρατσισμού.

(<http://www.unhcr.gr>)

2.EASO

Η ΕΑΣΟ είναι ένας οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει συσταθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 439/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Ο οργανισμός διαδραματίζει βασικό ρόλο στην απτή ανάπτυξη της Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου. Ιδρύθηκε με σκοπό την ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας σε θέματα ασύλου και την παροχή βοήθειας κρατών μελών εκπληρώσει τις ευρωπαϊκές και τις διεθνείς υποχρεώσεις τους να παρέχουν προστασία σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη. ΕΑΣΟ λειτουργεί ως κέντρο εμπειρογνωμοσύνης σε θέματα ασύλου. Επίσης, παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη των οποίων ασύλου και υποδοχής συστήματα βρίσκονται υπό ιδιαίτερη πίεση.

(<http://easo.europa.eu>)

3. ΔΟΜ

Ιδρύθηκε το 1951, ο ΔΟΜ είναι ο κορυφαίος διακυβερνητικού οργανισμού στον τομέα της μετανάστευσης και συνεργάζεται στενά με τους κυβερνητικούς, διακυβερνητικούς και μη-κυβερνητικούς εταίρους. Με 155 κράτη-μέλη, 11 επιπλέον χώρες που κατέχουν το καθεστώς του παρατηρητή και γραφεία σε περισσότερες από 100 χώρες, ο ΔΟΜ είναι αφιερωμένο στην προώθηση της ανθρώπινης και ομαλή μετανάστευση προς όφελος όλων. Αυτό επιτυγχάνεται με την παροχή υπηρεσιών και συμβουλών σε κυβερνήσεις και τους μετανάστες.

(<http://www.iom.int/cms/home>)

4. Διεθνής αμνηστία

Η Διεθνής Αμνηστία είναι ένα παγκόσμιο κίνημα περισσότερων από 3 εκατομμύρια υποστηρικτών, μελών και ακτιβιστών που αγωνίζονται για την προστασία των διεθνώς αναγνωρισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η Διεθνής Αμνηστία ξεκίνησε τη δράση της το **1961**. Σήμερα, η Διεθνής Αμνηστία αναλαμβάνει δράση για τον τερματισμό των σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η σωματική και ψυχική ακεραιότητα, η ελευθερία της έκφρασης και της συνείδησης, η ελευθερία από διακρίσεις.

Το 1977, Η Διεθνής Αμνηστία τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης «για τη συνεισφορά της στην εξασφάλιση της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και κατ' επέκταση της ειρήνης στον κόσμο». Όραμά μας είναι ένας κόσμος όπου όλοι οι άνθρωποι θα απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και από άλλα διεθνή πρότυπα.

Βασικές **αξίες** μας η αλληλεγγύη σε παγκόσμιο επίπεδο, η αμεροληψία και η διαφάνεια, η δημοκρατία και ο αμοιβαίος σεβασμός.

Η Διεθνής Αμνηστία αριθμεί 2.8 εκατομμύρια μέλη και υποστηρικτές σε περισσότερες από 150 χώρες. Οι πόροι της προέρχονται αποκλειστικά από όλους εκείνους που υποστηρίζουν τη δράση της με τη συνδρομή τους. Για να διατηρεί την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητά της, δεν δέχεται χρήματα από κυβερνήσεις ή διακυβερνητικούς οργανισμούς. Η Διεθνής Αμνηστία έχει τιμηθεί με το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης (1977) «για τη συνεισφορά της στην εξασφάλιση της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και, κατ' επέκταση, της ειρήνης στον κόσμο.»
(<http://www.amnesty.org.gr>)

5. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ)

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ) είναι μία Μη Κυβερνητική Οργάνωση, η οποία δραστηριοποιείται από το 1989 στο χώρο του ασύλου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε από την Χάρη Μπρισίμη* και άλλους 20 συμπολίτες της, με στόχο την προάσπιση των δικαιωμάτων των προσφύγων στην Ελλάδα.

Το ΕΣΠ είναι Σωματείο αναγνωρισμένο ως Ειδικώς Φιλανθρωπικό, περιλαμβάνεται στα Μητρώα των αρμόδιων Υπουργείων, έχει Συμβουλευτική Ιδιότητα στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ (ECOSOC) από το 2001 και είναι επιχειρησιακός εταίρος της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR). Επιπλέον, το ΕΣΠ είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για Πρόσφυγες και Εξόριστους (ECRE) από το 1991, μέλος του Ευρωπαϊκού Προγράμματος για τα Παιδιά που έχουν Χωριστεί από τις οικογένειες τους (SCEP) ενώ συμμετέχει και στην Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) από το 1999.

Το 2005 το ΕΣΠ βραβεύτηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κάρολο Παπούλια, ως «Νησίδα Ποιότητας Συλλογικής Δράσης», για την προσφορά του στην παραγωγή εθελοντικού και πρωτοποριακού κοινωνικού έργου ποιότητας στη χώρα μας.

Το ΕΣΠ καθημερινά υποδέχεται και παρέχει δωρεάν νομικές και κοινωνικές συμβουλές και υπηρεσίες σε πρόσφυγες και σε ανθρώπους που προέρχονται από τρίτες χώρες και δικαιούνται διεθνή προστασία στη χώρα μας, ενώ ρίχνει ειδικό βάρος στις πιο ευάλωτες περιπτώσεις, όπως είναι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα θύματα trafficking, κ.ά. Απώτερος στόχος είναι η προστασία αλλά και η ομαλή ένταξή τους στη χώρα μας.

Οι υπηρεσίες του ΕΣΠ παρέχονται στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και τον Έβρο (Ορεστιάδα, Αλεξανδρούπολη, Ροδόπη) αλλά και σε κάθε σημείο εισόδου στην Ελλάδα όταν υπάρχουν μαζικές αφίξεις ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Οι κυριότεροι πόροι του ΕΣΠ προέρχονται από Ευρωπαϊκά και Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα, από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, από Κοινοφελή Ιδρύματα αλλά και από εταιρείες ή ιδιώτες.

6. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα (MSF) είναι μια **διεθνής, ανεξάρτητη, ιατρική ανθρωπιστική οργάνωση**, που παρέχει επείγουσα βοήθεια σε άτομα που

έχουν πληγεί από ένοπλες συγκρούσεις, επιδημίες, αποκλεισμό από την παροχή ιατρικής φροντίδας και φυσικές καταστροφές.

Η οργάνωση είναι γνωστή στο μεγαλύτερο μέρος του κόσμου από τη Γαλλική ονομασία της ή απλά *MSF*, αλλά η ονομασία που χρησιμοποιείται συνήθως είναι Γιατροί Χωρίς Σύνορα (*Doctors Without Borders*).

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα ιδρύθηκαν το [1971](#) από μια μικρή ομάδα Γάλλων γιατρών και δημοσιογράφων, η οποία πίστευε ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα στην ιατρική περίθαλψη, ανεξάρτητα από τη φυλή, τη θρησκεία, τα πιστεύω ή τις πολιτικές πεποιθήσεις, και ότι οι ανάγκες αυτών των ανθρώπων υπερβαίνουν το σεβασμό για τα εθνικά σύνορα.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα στην Ελλάδα είναι αναγνωρισμένο ως μη κερδοσκοπικό σωματείο από το Δεκέμβριο του 1990 και έχει έδρα την Αθήνα.

Το Ελληνικό Τμήμα ξεκίνησε τη δράση του το 1990 και σήμερα συνεργάζεται με το Ισπανικό Τμήμα των Γιατρών Χωρίς Σύνορα μέσα από το Κοινό Επιχειρησιακό Κέντρο Βαρκελώνης - Αθήνας (OCBA).

Το τμήμα διοικείται από ένα επταμελές διοικητικό συμβούλιο το οποίο εκλέγεται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση και αποτελείται από εθελοντές.

Σήμερα αριθμεί πάνω από 136.000 υποστηρικτές που ενημερώνονται από το τριμηνιαίο περιοδικό των Γιατρών Χωρίς Σύνορα και άλλες ενημερωτικές εκδόσεις.

Μέχρι τώρα πάνω από 450 Έλληνες γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί και τεχνικοί έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα σε πάνω από 40 χώρες.

Το Ελληνικό Τμήμα λειτουργεί προγράμματα στη Ζάμπια, τη Νίγηρα, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και το Μαρόκο, ενώ έχουν ολοκληρωθεί προγράμματα στο Μαλάουι, τη Λιβερία, την Αρμενία, τη Γιουγκοσλαβία, την Παλαιστίνη, τη Γεωργία, τη Ρωσία, το Καζακστάν, την Μοζαμβίκη, την Ινδία και την Τουρκία.

Μία από τις πιο σημαντικές καμπάνιες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για την ανάγκη ανθρωπίνης αλληλοβοήθειας είναι η καμπάνια: **παστίλιες για τον πόνο του άλλου**.

Ένα από τα πιο σημαντικά προγράμματα που **πρωταγωνιστούν** οι Γιατροί χωρίς σύνορα στην Ελλάδα στις μέρες μας είναι στο πλαίσιο της συνεργασίας που έχουν συνάψει με τον Δήμο Αθηναίων και το **Κέντρο Υποστήριξης Αστέγων του Δήμου Αθηναίων (ΚΥΑΔΑ)**, όπου παρέχουν υπηρεσίες σε ανθρώπους που χρήζουν ιατρικής αντιμετώπισης και εξυπηρετούνται στα απογευματινά συσσίτια του ΚΥΑΔΑ.

7. Γιατροί του Κόσμου (Medecins Du Monde)

Οι Γιατροί του Κόσμου (Medecins Du Monde) είναι μία Μη Κυβερνητική, ανεξάρτητη, ανθρωπιστική διεθνής οργάνωση

Ιδρύθηκαν στη Γαλλία το **1980** από τον Γάλλο γιατρό **Bernard Couchner**, μετέπειτα Υπουργό Υγείας και Ανθρωπιστικής Δράσης της Γαλλίας. Ο Couchner υπήρξε ένας από τους «French Doctors», μία ομάδα Γάλλων γιατρών που το 1968 αποφάσισαν να παρέμβουν οργανωμένα στο δράμα του λιμού της Μπιάφρα.

Πιστοί στον όρκο του Ιπποκράτη και οπαδοί της μεγάλης ιδέας της Ανθρωπιστικής Δράσης, ήταν οι πρώτοι γιατροί που προσέφεραν τις υπηρεσίες τους επιτόπου, **δημοσιοποιώντας συγχρόνως τη μαρτυρία - καταγγελία**

τους για την καταπάτηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την βαρβαρότητα των οποίων υπήρξαν μάρτυρες.

Σε όλο τον κόσμο, οι **Γιατροί του Κόσμου** δρουν με την ίδια αυταπάρνηση, αλλά και με την αποτελεσματικότητα και σοβαρότητα που επιβάλλουν ο ανθρωπίνος πόνος και η δυστυχία. Γιατί πόνος και δυστυχία υπάρχουν παντού. **Κι αυτό προσπαθούν να αλλάξουν οι Γιατροί του Κόσμου, πιστεύοντας βαθιά στη δύναμη του Ανθρώπου και τη γιατρεία που μπορεί να προσφέρει.**

Οι Γιατροί του Κόσμου σαν Μη Κυβερνητική και απόλυτα ανεξάρτητη Ελληνική Οργάνωση, δεν επηρεάζεται από καμία πολιτική εξουσία και δεν έχει καμία κομματική ή θρησκευτική δέσμευση. Είναι αυτόνομη στις επιλογές της με μοναδικό κριτήριο τις ανάγκες που εντοπίζει και τις δυνατότητες της να προσφέρει βοήθεια.

Το λογότυπο των Γιατρών του Κόσμου σχεδιάστηκε το Νοέμβριο του 1987 από τον Ρίτσαρντ Ρόσιν

- Το **περιστέρι** που δεσπόζει στο κέντρο συμβολίζει την **παγκόσμια ειρήνη** και την **ιατρική φροντίδα**

- Τα **φύλλα του κλαδιού**, αναπαριστούν τις **πέντε ηπείρους**
- Η χρήση του **μπλε χρώματος** αντιπροσωπεύει τη φυσική σύνδεση των ηπείρων, δηλαδή τον **ουρανό** και τη **θάλασσα**.
- Το περιστέρι συμβολικά διασχίζει τα σύνορα των χωρών και απεικονίζεται μέσα σε έναν κύκλο, ο οποίος είναι ο πλανήτης μας.

8. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

- Με **κίτρινο** τα κράτη τα οποία ίδρυσαν το συμβούλιο της Ευρώπης.
- Με **μπλε** τα κράτη τα οποία έγιναν μέλη μετά την ίδρυση του

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι διεθνής οργανισμός στον οποίο συμμετέχουν 47 κράτη της Ευρώπης και της ανατολικής περιφέρειάς της. Συμμετέχουν επίσης 5 κράτη ως παρατηρητές του Συμβουλίου και 3 ως παρατηρητές της συνέλευσης του.

Ιδρύθηκε στις 5 Μαΐου του 1949. Είναι ο παλαιότερος οργανισμός ο οποίος έχει ως σκοπό την ευρωπαϊκή ενοποίηση με ιδιαίτερη έμφαση στα νομικά πρότυπα και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δημοκρατική ανάπτυξη και τη ρύθμιση των νομοθεσιών καθώς και την πολιτισμική συνεργασία στην Ευρώπη.

Στο Συμβούλιο της Ευρώπης ανήκουν όλα τα κράτη της Ευρώπης με εξαίρεση, μόνο της Λευκορωσίας η οποία είναι επισήμως υποψήφια για ένταξη.

Ιδρυτικά μέλη :

- Βέλγιο
- Δανία
- Γαλλία

- Ιρλανδία
- Ιταλία
- Λουξεμβούργο
- Ολλανδία
- Νορβηγία
- Σουηδία
- Ηνωμένο Βασίλειο

Οι κύριοι στόχοι του Συμβουλίου της Ευρώπης:

- η εδραίωση της δημοκρατικής σταθερότητας στην Ευρώπη
- η διαφύλαξη και προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της πλουραλιστικής δημοκρατίας και των αρχών του Δικαίου
- η αναζήτηση λύσεων σε προβλήματα της ευρωπαϊκής κοινωνίας: ξενοφοβία, έλλειψη ανεκτικότητας, προστασία του περιβάλλοντος κλπ.

Μέρος 6ο Οι Δραστηριότητές μας

A. Τη Δευτέρα 28/4/2014 έγινε επίσκεψη στο σχολείο μας εκπροσώπου της οργάνωσης : **Διεθνής Αμνηστία**.

Στόχος της επίσκεψης ήταν:

- η ενημέρωση μας για τη δράση της οργάνωσης,
- η ευαισθητοποίηση σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- αλλά και ενημέρωση για τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη χώρα μας και η σχέση τους με την οικονομική και κοινωνική κρίση

B. Τη Δευτέρα 5/5/2014 έγινε επίσκεψη στο σχολείο μας εκπροσώπων της οργάνωσης : **Το Χαμόγελο του Παιδιού**

Στόχος της επίσκεψης ήταν:

- η ενημέρωση μας για τη δράση της οργάνωσης,

- η ευαισθητοποίηση σε θέματα δικαιωμάτων των παιδιών,
- αλλά και ενημέρωση για τα προβλήματα που αφορούν τα παιδιά στη χώρα μας και η σχέση τους με την οικονομική και κοινωνική κρίση

Την Τετάρτη 14 Μαΐου 2014 έγινε **παρουσίαση** της ερευνητικής εργασίας σε μαθητές του σχολείου.

Μέρος 7ο Βιβλιογραφία

Για την ερευνητική εργασία χρησιμοποιήθηκαν πληροφορίες που αντλήθηκαν από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ανεξάρτητες αρχές και διάφορους ισότοπους στο διαδίκτυο

Συνήγορος του Πολίτη (www.synigoros.gr).

Συμβούλιο της Ευρώπης (www.coe.int)

Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (www.mfhr.gr).

Χαμόγελο του Παιδιού (www.hamogelo.gr)

Unicef (www.unicef.gr)

Action Aid 1972 (www.actionaid.gr).

Συνήγορος του Παιδιού (www.0-18.gr)

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία ΕΣΑΜΕΑ (www.disabled.gr).

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών (www.pst.gr)

Φάρος Τυφλών της Ελλάδος (www.fte.gr)

Εθνική Ομοσπονδία Κινητικά Αναπήρων (www.eoka.gr)

Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών ΠΑΣΠΑ (www.paspa.gr)

Διεθνής Αμνηστία (www.amnesty.gr)

Γιατροί Του Κόσμου (www.mdmgreece.gr)

Γιατροί Χωρίς Σύνορα (www.msf.gr)

Εθνικό Συμβούλιο Για τους Πρόσφυγες

Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες.

www.onlineclass.gr

Βικιπαίδεια (<http://el.wikipedia.org>)

Μέρος 8ο Η Ερευνητική Ομάδα

Την ερευνητική ομάδα απετέλεσαν μαθητές της **A Τάξης του 4^{ου} Γενικού Λυκείου Αλίμου** και πιο συγκριμένα, οι παρακάτω επιμέρους ερευνητικές ομάδες, ανάλογα και με τα θέματα στα οποία επικεντρώθηκε η κάθε μια:

A Ομάδα

ΜΕΡΟΣ 1ο: Ιστορική εξέλιξη και τα είδη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Μέρος 2ο Τα Δικαιώματα της Γυναίκας

Συμβούλιο της Ευρώπης (από το 5ο Μέρος)

Σεβαστόπουλος Δημήτριος

Σχίζας Αλκίνοος

Τριανταφύλλου Άγγελος

Καράμπελας Περικλής

B Ομάδα

Μέρος 3ο: Τα Δικαιώματα του Παιδιού

Αμπαζής Παναγιώτης

Δούκας Ηλίας

Λιγνός Φίλιππος

Σπυρόπουλος Ηλίας

Γ Ομάδα

Μέρος 4ο Δικαιώματα Ατόμων με Αναπηρία

Γλυνός Παύλος

Μαυρίδης Κωνσταντίνος

Παπαδόπουλος Πουκαμισάς Διονύσιος

Παπαναστασίου Θεόδωρος

Δ Ομάδα

Μέρος 5ο: Δικαιώματα Μεταναστών Προσφύγων /Ρατσισμός

Αναστασίου Δημήτριος

Καλής Φοίβος Αλέξανδρος

Καμαργάκης Ιωάννης

Παπαϊωάννου Γεώργιος

Υπεύθυνος καθηγητής:

Βλαχογεωργάκης Δημήτρης